Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

20e ANNÉE N° 224 — MỘT GẮT MỖI SỐ — JEUDI 13 OCTOBRE 1921

Chủ sáng lập (Fondateur)
F. CANAVAGGIO
Chủ-bút: CAO-HẢI-ĐỀ

ABONNEMENT

INDOCHINE		UNION POSTALE	
Un an	6$00	Un an	6$00
6 mois	3 00	6 mois	3 00

Giá bán nhựt-báo

Một năm ..... 5$ 00
6 tháng 3 00

NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISSANT LE JEUDI

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

農賈 Báo-quán tại đường Pellerin số 71, Saigon 茗談

Tổng-lý kiêm Chủ-bút:
DIRECTEUR—RÉDACTEUR EN CHEF
NGUYỄN-CHÁNH-SẮT

ANNONCES LEGALES
0$50 la ligne de 6 points sur justification de 9 cicéros quelle que soit la page.

ANNONCES COMMERCIALES
On traite à forfait

Rao bảo về việc buôn bán, xin gởi thơ thương nghị giá cả.

THẾ-LỰC THƯƠNG-MẠI

Của khách Huế-Kiều trong xứ ta

Hiện nay trong xứ ta, người có thể-lực nhứt nơi trường thương-mãi ấy là khách Huế-kiều. Vì cảng kỳ thương-trường hơn tóm cả. Thế nên bộ gầy dựng raison-sở rất to-lớt rất vững-vàng, kinh-dinh đô-sộ khắp lục-châu; đâu đâu cũng đều có hiệu buôn họ thành-lập.

Người Huế-kiều đã chiếm đăng cái địa-vị tôi-yếu nơi trường thương-mãi, có sự-nghiệp cơ-sở chắc, làm cho các hiệu buôn lớn của Langsa cùng ngoại-quốc đủ sự tính cậy, nên nhiều khi các hiệu buôn lớn ấy hay để cho khách Huế-kiều đứng đại-lý dăng bán giúp hóa vật của các hiệu ấy cho con buôn Huế-kiều. Lấn lấn sự giao-thiệp thành thói quen, phần thì người Huế-kiều nào đặng đứng làm đại-lý cho một hiệu buôn lớn nào đó thì họ cứ vì *Quyền-lợi riêng của đồng-bào họ* mà đường bào lành cho nhau, chẳng hề khi nào họ khưng bào-lành cho người Nam ta; sự không bào-lành cho người Nam ta có nhiều lẽ: một là vì quyền-lợi thương-mãi của họ, hai là họ đờ-kỵ không muốn cho người Nam ta dự cuộc thương-mại nữa, vì họ e giúp ta rồi sau ta trở lại tranh thương-mại, với họ thì mất-lợi cho lối dinh-sanh của đồng-bào họ ở cõi Việt-Nam nầy.

Vì cuộc thương-mãi của bọn, Huế-kiều kinh-dinh ở xứ ta đã *thâm căng cố đế* rồi, nên chi ngày nay người bổn-xứ muốn ra dinh-thương đặng quả muộn rồi! Vì nay ta muốn ra dinh-thương thì thiếu cả những đều cần yếu trong cuộc thương-mãi, như *tư-bổn, cơ-sở và sự giao-diệt*. Nếu ra dinh-thương mà cón thiếu cả mấy môn lợi-khí trên đó, thì vì chẳng khác người đi xe ô-tô mà không dầu xăng; đi tàu mà nồi sôt-de (chaudière) không nóng vậy.

Nhờ có sảng-sáng cơ sở, lại thêm sự doàn-thể liên-hiệp của họ rất khăn-khít, cho nên tuy họ ăn gởi ở nhờ ở xứ ta mà dân-khí của họ rất mạnh mẽ vậy. Từ ngày họ thấy đồng-bào Việt-Nam ta mong chấn-chỉnh thương-trường, thì họ lại cùng nhau một lòng khán-cự, tổ-chức nhiều hội-buôn để tề cập các nhà buôn họ cùng là bình-vực lợi-quyền hiệu-hữu của họ. Thế lực bọn Huế-kiều trong trường thương-mãi mạnh chừng nào thì chúng ta càng rất gay-go nơi lối dinh-thương chừng nầy; đường giao-diệt của bọn Huế-kiều với các hiệu buôn to Langsa và ngoại-quốc, rộng chừng nào thì rất khó cho ta nơi đường mạo-diệt biết bao. Mà buổi nầy là buổi họ đang nong-nả cho cuộc thương-mãi họ phát-đạc lên, sự giao-diệt họ thêm rộng ra; thế-lực họ càng bành-trướng ra, làm cho ta phải bị cái thế-lực mạnh-mẽ đó nó yếm-chế mà gây ra nơi đường thương-mãi bước-bước gặp phải cảnh gian-nan, càng ngày càng thấy sự trừu-sút không sao mong tấn được.

(*Còn nữa*)
CAO-HẢI-ĐỀ.

VIỆT-NAM THANH-NIÊN TÂN-BỘ

(*Tiếp theo*)

IV

HIỆP ĐOÀN-THỂ

Hỡi bạn thanh-niên ta ôi!

Các bạn hãy để ý coi, các dân-tộc khác hằng trong sự đoàn-thể lắm, nhờ vậy mà họ mới cầu-đủ ra nhiều việc lớn-lao, cả người trong xã-hội đều liên-lạc nhau mà đồng-tâm hiệp-lực, thì nên yếu cũng phải mạnh, dầu ngu cũng ra thông. Còn dân-tộc ta sao lại chẳng sớm lo toan, nhỉ giấy đoàn thể hầu có nối gót theo người nơi đường văn-minh tân-bộ, bọn ta hà nỡ tự ý riêng lẻng, để cho đoàn-thể rã rời, bài-nhưt, xuống cho dân-khí phải yếu-ớt, không thể đứng đợt như người! Chẳng nhắc đâu xa, trước mắt ta đây, bọn khách Huế-Kiều đến nước ta mà lấm kẻ sanh-nhai, bình-nhựt thì cắc lắm ăn, ai lo phần nấy, còn đến cơn hữu-sự xảy ra, thì cả thảy đều hiệp-lực đồng-tâm chung sức nhau mà khán-cự rất nên bền-bỉ. Người ta sao vậy, dân-tộc mình sao vậy? Chẳng nơi gương người mà làm theo, vì biết rằng sanh trên đất ai cũng như ai, người đoàn-thể sao ta không đoàn-thể?

Kia những loài côn trùng, như chim, ong lủ-kiến, vốn là vật mang cánh, đeo ngọc, mà còn biết vậy đoàn nhau. Để làm ổ bồ hang; nọ là loại chim-chóc, vốn không đủ tri-tuệ như người mà còn biết cùng nhau hiệp-đoàn lo-lắng; huống chi con người có đủ tri-giác, lành linh hơn muôn vật mà thiếu sự đoàn-thể, hà chẳng hổ với loài-vật vậy ru?

Xét lại, dân-tộc ta, từ ngày lập nước đến nay, do lịch-sử đã trên bốn ngàn năm, năm-năm càng nhau mấy triệu dân Tiên-châu rằng, cái quốc-tuý đời đời chẳng giứt; sao lại đành là-lơi giấy đoàn thể, chẳng chịu tâm-đầu ý-hiệp mà liên-lạc cùng nhau cho ra một xã-hội có thể-lực, hầu người ngoại-quốc trông vào thấy vậy mà bớt-bớt thái khinh-thị coi giòng-giống ta là hèn-thấp.

Hiện nay trong xã-hội đã đăng ba phần mười (3/10, người có học thức; vậy trong ba phần mười người ấy phải có lòng bác-ái, để khuyên-nhủ, điều-dắc và dạy-dỗ mấy phần người kia là những người còn thiếu sự giáo-dục, nên chưa hiểu rõ nghĩa đoàn-thể là tỉ nào, lần lần người trước giắc kẻ sau, kẻ khám dạy người dắt, thì chẳng bao lâu trong xã-hội sẽ đặng như sự khát-mong ấy mà mấy phần người kia sẽ đồng thông rõ rết rẻ và sự cần-kíp của sự đoàn-thể ra sao. Tài ngày ấy là ngày kết quả của sự đoàn thể, xã-hội lưu-lực, trên dưới một lòng, những đều uyo-mong nơi đường tân-hóa sẽ đăng phương-nguyện chứng sai.

(*Còn nữa*)
CAO-HẢI-ĐỀ

KHÓ Ở CHO VỪA MIỆNG THẾ

Xét cuộc đời rất nên lắm khó, chẳng biết ở sao cho vừa bụng mọi người, hễ thích hạp người nầy thì người nọ khinh-bỉ; đặng bụng người nọ, thì chính lòng người kia, mà chính nghĩ trong hoàn vô nầy, ai ai cũng vì tiền vì quí, vì thân vì trọng, người mà muốn cho có tiền dư của sẵn, thì phải gia 2 chữ cần độ kiệm, cần nghĩa là siêng năng lo lắng, thức khuya dậy sớm, lo phương thế nào, cho có lợi ích, cho có tư-bổn; kiệm, nghĩa là tiếc kiệm, muốn việc gì cũng phải tùy-phận đơn-tiện, không lăng-phí, chẳng tiêu-xài những việc vô-ích, trăm đều gì cũng phải cần-kiệm, mà con người ở đời làm cho có tiền dư-tích, thì không phải dễ, thức khuya dậy sớm tão-tần, làm đổ mồ-hôi sót con mắt mới có dư chút ít thì như ngày nay làm ra đặng 1$00 xây xài 0$50, còn 0$50 để dành đó, khi nay một ít, khi mai một ít, tự thiên thành da, mới có dư tích đặng; bởi cớ người hằng chịu tao tâm tiêu tứ, mà làm ra của, nên coi lắm của như huyết-mạch vậy rồi không gió đem huyết-mạch ra mà xài lăng-phí cho đành, vậy như người biết cần-kiệm thì lại cũng thích hạp, — còn kẻ không tiếc kiệm thì lại khinh-bỉ ghét lắm, — thậy cũng nên buồn cười cho miệng thế, — mà sự ghét đó nó xảy trong vào thì không nhằm đạo-lý, nên xa lượng giải ít đều ra đây, cho chư khán-quan lượng xét. — Thí như ông B... là người có tư-bổn, vì vợ chồng ông là người tiện-tần chất-tiết, làm đồ ăn đồ-hồi xót con mất, nay có đặng tiền dư-tích, thì chung nhau ông cư duy tri phong tục cũ, quan nón tạm-tế, thu tục vân ai xá thôi, chớ không bắt khắt... ăn ông nó đem đồng-tiền huyết-mạch ra mà lăng phí, ấy vậy tánh ý ông đã quen rồi, nay rủ ông biểu đem tiền xài lăng phí, vất bạc đi cùng chúa, ông làm sao, mà xài lăng phí, và đi cùng chúa cho đặng, biết rằng việc cùng chúa là việc ước mơ chúa phước nhưng-nọa, mà trời phật bắt quá là việc thiên-hạng đó mà thôi, chớ trời phật đâu mà dụng bạc tiền tức là cũng mấy ngài Hóa-thượng, mấy ông yết-ma, đổi thế kiếm ăn cho mập, chớ phải nào cùng trời cùng phật đâu, có câu rằng: (Nam vô phá) mà bởi thứ nước Nam ta từ ấy đến nay, có thầy người nào lâm ngụy, mất nạn đến của sổ rồi, phật độ cho khỏi tai nạn, cho khỏi tận số bao giờ. « Dám hỏ lớn rằng không, » trường lại phải tức tâm, tâm tức phật độ mà thôi, « ấy vậy phật tại gia không thờ đề đi thờ Thích-ca ngoài đường » thật vô lý quá, trường chết làm sao thì ông B... cũng không vất tiền trăm đi làm việc vô-lý vậy đăng, rồi đó thì làm kế tài đế, phát lấu, khinh bỉ ông là người giàu có sao không làm đều đại-khái cho rạng kỷ-danh, sao không đem tiền ấy thì cứ kỷ thân, (miệng thế chê đó) như các cô ông B... gửi lòng tiết-kiệm mà bố bo gửi lấy chú dirt, không làm việc cả cho toại kỷ thân cho rạng kỷ danh, thì miệng thế chê đó thì chẳng phải, ngặt một đều như vay bỏi bạc tiền của ông B..... không dạng rồi cũng kiếm chuyện ít nhau đem siêm, miệng thế cuế đó mới là kao lượng cho chớ. — Cũng như ông H..... tuy cón nhỏ cha mẹ chưa phân cao rượng đất có bay thăng canu, nhà dọc đay ngan, bo to vựa lớn, rương chất tủ vay, ông nầy thật là công-tử đa, vừa có tri khôn thì của phụ ẩm của cha mà xài, chớ không có làm chi động đến mồng ay; ma biết sự cực khổ, ông thật xai phi lớn, nói tắc một đều muốn việc gì cũng là trái mui đớt, không để thiếu sót mọi nhỏ, và làm nhiều đều đại khái lắm, thật là toại kỷ thân mà rạng kỷ danh đa, (miệng thế khen đó). — Đoạn đa tầm chay tuang, cứ ở không pha mai, xét của (ya thựa ưa lăng) thì đã hiểu, đến khi ông H.... nầy trở nên nghèo khổ rượng đai ban liệt, nhà cửa sự-nghiệp tiêu điều rão tay, đến lúc nầy chỉ một việc là thu tạc vân lai con không đủ, (miệng thế chê đó) Ô.... chính xét thì miệng đời khó qua, không biết ở sao cho vừa bụng mọi người, đạng bụng người nầy, tai chánh lòng người khác, thật là *khó hát đã dành, mơn làm năng mảng*; lẽ thường vì nhơn mang, là phải làm! ôi thôi: mặt đầu miệng thế cười chê, cứ gin hai chữ kiệm cần hay hơn.

Phủ-sơn

NGỌC-DIỆP

Đơn-bà khí-huyết suy nhược nên mua thuốc PHỤ-KOA-KIỆN-PHỤNG - HƯƠN của NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mà dùng.

Bàn về quốc-văn

Ước mong sao từ đây mỗi tờ báo đều mở một mục để bàn về quốc-văn. Nếu muốn gầy dựng quốc-văn, ta phải chước lượng thế nào? — Ngươn lai quốc-dân Việt-Nam từ xưa đọc sách tào xem sử tào lấy Hán-văn làm căn-bổn, di-tích đến nay hãy còn, nhà nho ta hễ ngồi vầy lại thì nói chữ, cho đến một bài văn, một câu phú, cũng có pha Hán-tự; thói tục lưu-truyền đã lâu, triềm-nhiễm đã thâm-thúy rồi. Mà khi nói cái lời nói có pha chữ tho vào thì nghe ra có vẻ thanh-nhã, lại cho là người hữu-học.

Chớ chi không có Pháp-học thì Hán-tự cũng có thể cho ta mượn lấy dùng làm quốc-văn được. Nhưng bởi tân-học truyền-bá kiếp nơi, từ thành-thị cho đến thôn-quê, những trẻ từ 7, 8 tuổi sắp lên đều thảy vào trường mà rèn tập Pháp-văn, chẳng nệ bao tiền tốn của, học cho đặng chức thầy, cón Hán-học thì chẳng ai ngó tới. Phần thì buổi nầy bối cảnh việc gì, như những thơ, từ, đơn, trang thảy đều dùng chữ quốc-ngữ, chớ không dùng Hán-tự nữa; cho nên Hán-tự mà đối với xã-hội trong lúc hiện-kiêm thì chỉ dùng mà nói chuyện, chớ không làm chi đặng. Thế thì không khiến cho người lo-lắng hộ qua sao?

Cón ta mà bỏ Hán-tự thì lấy tiếng nào thế vô cho rộng-rãi quốc-văn? Không lẽ lấy chữ Pháp đăng. Cón Hán-văn thì nhà cựu-học lần lần phải hết, số mười người mất tám còn hai, có phải là hại to không? Thật hiện-thời quốc-văn nguồn-ngọn đã đổi. Tuy biết rằng pha tân-học thì phần chân, bán-bái lắm, mà phải phe tân-học đó toàn thảy tinh-chuyên, hễ lớp trước qua rồi kế lớp sau, cứ liên tiếp nhau hoài, thì xã-hội ta mới có thể gầy dựng quốc-văn được. Nhưng trong phái tân-học thì chưa có ai chịu ra mà phát-minh cái chủ-nghĩa « gầy dựng quốc-văn ». Khi thay! Pháp-học thì chưa đạt-đạo cái mục-đích hoàn-tán, cón Hán học lại bỏ qua, tế ra lưng đứng giữa chừng, (không tấn không cựu).

Vậy ta phải chước-lượng thế nào? Không lẽ bỏ tuyệt Hán-văn một lần và trong lúc Pháp-văn chưa quá thông-dụng trong xã-hội.

Vẫn tiếng nước nhà ta trong buổi nầy cón cạng hẹp lắm, ta cần phải mượn tiếng ngoại-quốc để dung-hiệp với tiếng ta cho-đúng. Vậy nên ta phải chấn-chỉnh lần-lần, càng trông các tờ báo mở thêm mục « bàn về quốc-văn » để làm mục luận-thuyết, bắt cầu là bài luận hoặc câu thi, cũng ai có những tiếng ta chớ mới, để vào; mà phải cho nhằm lối, cho người đọc bảo để hiểu, nếu chớ đó khó hiểu thì phải chú-giải cho rành, làm như thế mới có thể cho ta gầy-dựng quốc-văn được. Nếu các nhà báo mà lưu-ý cần lời hèn mọn nầy, thì có lẽ quốc-văn sẽ lần-lần mở rộng được. Chừng ấy khỏi lo tiếng nước nhà thiếu kém.

Cabiô, Huỳnh-đức-Hòa

Phê-bình. Duyệt suốt bài nầy, bỉ-nhân cũng quá e-lệ về hậu-vận quốc-văn ta ngày sau vậy, vì bỉ nhân cũng lâm đề lòng về sự duy-trì nền quốc-văn cho khỏi đổ. Hiện thời ít ai lưu-ý thương-mến tiếng nước nhà, nên chi trong cơ lẽ thứ bỉ-nhân hằng nghe thấy nhiều người, trông ra có vẻ thanh-lịch thật, song ít chịu nói tiếng nước nhà, một trông cho có cảnh-tình nào động-tâm xúi mục, thì liền trăm tiếng ngoại-quốc nghe tiết-trái. *Bập-lẹ cũng rằng!*

VÂN-CHẤT.

Bản về « su hút »

CÔ QUANG-HỆ

với đường kinh-tế lợi-tại của ta

Trong thương-trường, người mua và người bán, một đang có của mới đăng có hàng; cả hai thuận-ý nhau mà giao-hoán, mới gây ra hội giao-diệt. Mà thảm thay cho phần đông con-buôn hay *cố lợi vong nghĩa*, chỉ lo phô phải mình đặng lợi cả, mà chẳng quảng ý cái hại cho kẻ khác. Nhứt là bọn Hồi-thương, hay làm yêu-sách nhiều lắt, để buộc bạn hàng mua hàng của họ, cho cuộc thương-mãi của họ thêm sung thêm đắc.

Như trong lúc nầy, họ hay nhau... bỏ « *su hút*, » nếu có ai đến mua vật chi ở quán họ, số mua 3, 4 chiếm, thì họ không chịu thôi, đó rằng «*không có su*», người mua tùng không biết sao, phải ép lòng mua thêm 3, 4 chiếm nữa, những họ mới chịu thôi cho! Thường mình có cần dùng vật chi thì mới mua, mà vì lẽ nầy, buộc phải mua đến vật không cần dùng, có khi con buôn đưa thêm đôi ba cái hộp quẹt, hoặc ít điều thuốc đăng trừ bớt số su! Đồng-bang ơi! có, phải thiệt các con buôn đó trong tủ không có su chăng? Có chớ — song họ yêu-sách như vậy, đặng buộc ta mua thêm của họ, cũng là họ hãn hóa-vật cho chạy. Chẳng phải lời phao-vu, nếu thình-lình mà có thể đào-soát trong tủ của họ, (*tủ riêng kia, chớ chẳng phải cái tủ-kiến người chẳng thâu tiền đó đâu, xin chú ý!*) Chắc sao cũng gặp nhằm ba trăm su là ít. Nếu mỗi tiệm cứ đầu năm, ba trăm su, mà cả thảy các tiệm Huế-thương ở Saigon—Cholon và lục-châu đều như vậy, thì biết bao mà kể cho xiết các số su nầm ấy không lưu-thông đó! Nếu cái hại nầy không sớm trừ-diệt, thì đầu cho Hãng-hậu có lòng vì sự duy-trì nền quốc-văn cho khỏi đổ. Hiện thời ít ai lưu-ý thương-mến tiếng nước nhà, nên chi trong cơ lẽ thứ bỉ-nhân hằng nghe thấy nhiều người, trông ra có vẻ thanh-lịch thật, song ít chịu nói tiếng nước nhà, một trông cho có cảnh-tình nào động-tâm xúi mục, thì liền trăm tiếng ngoại-quốc nghe tiết-trái. *Bập-lẹ cũng rằng!*

Vinhlong, NGUYỄN-VĂN-CÔNG, lai cảo.

Hình-thức và tinh-thần

Hình-thức vốn thuộc nơi thân-thể, tinh-thần do tri-não phát nguyên. Người quảng-kiến đa-văn và chuộng ở bảo-dưỡng tinh-thần, kẻ ngu-tuẩn thì-bì lại đắm nơi trau tria hình-thức.

Bảo-dưỡng tinh-thần tức là yêu chuộng sự an-tịnh, xa lánh đều uyên-náo, hiếu đường và chuyên chú về lẽ hình-thường; bữa ăn chẳng cần mi-vị cao-lương, mình mặc không kén vải thô bố xấu. Duy chỉ để trí mà nuôi-nấn tinh-thần, cho trí-động rộng, cho học đặng cao; thậm chí đến bữa cơm quên ăn, đi gặp xe cũng tránh.

Trau tria hình-thức tức là ham muốn đều xa-hoa, lòa-lẹ; mũi việc đều trau chuốt bề ngoài, y-phục xuê xoang, xe cao ngựa béo.

Hiện nay trong xã-hội ta, nếu đem cả người dân ra mà so-sánh, phần chuộng *hình-thức vẻ phần chuộng tinh-thần*, thì chắc là phần chuộng hình-thức đó, nhiều mà phần chuộng tinh-thần có một phần hai ôi! Vì lẽ quốc-dân ta quá trau tria nơi hình-thức, vậy nên trên lịch sử khảo-học tiêm-nhiễm chút đỉa-lý để bài-đến, đã tiếp cận nơi nhơn-tâm rồi mà chẳng cần... Tôn-giáo thường-trao mới-ưa... Nhơn-tâm ưa lẽ-lẹ, mà hẹp vì... Xã-hội đã quen chuộng ở « Hình-thức », sở vì đến chẳng quảng chi đến lẽ hết cón nơi đều ưu-lẽc của xã-hội ngày vì sau. Lẽ thường nước hết riêng rồi lớn, trăng quá khuyết lại tròn; cón nơi trình-độ của hết gần một dân-tộc nào; hết tân-hóa rồi thái-hóa, cực văn-minh lại gia-man, thế vì lẽ đông, lớn, khuyết, tròn như nước, như trăng, ta có thể tương-tương cũng là cón có ngày sẽ thấy lại tinh, thấy trường mà nói-bà mong sao quốc-dân ta có công-vo cho ngày kiến-quả của tinh-độ quốc-dân khỏi phải đắc-thái về sau.

Hãy chỉ tưởng chai-chuốt, so-sánh ở lối ăn-mặc là bực người thiên về Hình-thức; sở-quí là những kẻ rèn-đúc tinh-thần, bề ngoài tuy coi rất giản-dơn mà kỹ-trung thật là hào-vậy. Từ đây nước mong sao quốc-dân ta có nhiều người tinh-ngộ cho sớm, hầu điều-dắc nhau nơi đường văn-minh tân-bộ là cái cấp-vụ của đâu-học ta cần phải thi thố bước nầy. Vì biết rằng: « *Chuộng tinh-thần cón mong có chế thiệt hành, yêu hình-thức đe không nơi thích-dụng!* »

Bảng-trung-Tiêu, sĩ ng luận.

Trường Võ-văn

(*Cónthe*)

Trường Võ-văn xưa nay dạy thi Bằng-cấp Sơ-học (cerrificat d'etudes local) mà thôi. Nay tình lập thêm ba lớp trên, dạy bổ-túc cho đi thi lấy bằng-cấp tốt-nghiệp và tái-năng (Diplomes de fin d'etudes—Brevets élémentaires).

Ouphơre 1921:

Khởi dạy lớp bổ (1er année)
Août 1922.

Lập thêm lớp thứ nhứt (2e année)
Août 1923.

Lập thêm lớp thứ nhứt (3e année)

Vậy ngày *17 Octobre 1921* sẽ khai-trường dạy lớp ba (1er année). có thầy cấp-bằng tú-tài văn-chương và bác-vật khoa đều chuyên-môn thiệt giỏi dạy.

Tiền học phí định như vầy:

Externe mêl thang	10$00
Demi pensionnaire	14 00
Interne	48 00

Trường ước định rước chừng 30 học trò mà thôi.

Cantho, le 5 Octobre 1921
VÕ-VĂN-THƠM

Nhựt ký trong tuần

(*Carnaet la semaine*)

Nơi ga-xe lửa nhà-đường trên, nhà thuốc Nhị-đường đã-đem các mẫu-thuốc có trừ đặng hiệu ở Cholon. Khi mua giấy xe, mua xe chưa đến, nên hàng kiả-đi trước Nhị-ngông đứng đợi. Trong số người-mua có hai đông-sư ăn-mặc-bảnh-sang; mà đang-sư thấy lời-rao có thể « Thầy-thuốc hoạt-tử-rượu-mạnh » lớn bằng-bảng rằng: « Theo lời-rao như vậy, thầy-thuốc hoạt-tử-rượu-quý là thầy chẳng? Bỉ-nhân lấy làm ngạc-nhiên nên nói-xuống rằng: « quả thật hay làm-chớ, sư-muốn dùng sao mà nói? » Sư-nghe rồi có sắc-thay, kêu sư-kia tra-trọn vô đám đông người!.

Than ôi! Thời đời nên ngán, mình đi mua rượu cứu Thích-gia, *đầu tròn ao vuông*, đàn an thiên phận, cón trên-hiệp cái sự bổi thuốc « *Bạch-trực-hoàn* »

Hãy uống rượu Amer-Honoré ấy thứ rượu tiêu hóa độ mạnh.
Có một mình hãng Denis Frères

Tiệm thuốc Nhị-thiên-Đường là một tiệm thuốc rất có danh, lựa ròng các thứ dược-liệu tinh hảo mà bào chế ra đủ các thứ cao, đơn, hườn tán, trị bịnh như thần, bá phát bá trúng.—Chư tôn ở xa, nếu muốn dùng thứ nào xin gởi thư đến, sẽ có thuốc gởi lại liền.

Một người làm xấu

CẢ BỌN MANG NHỤC

Người sanh ra đưới thế-gian nầy, chẳng ai dám gọi mình là trọn tốt, trọn lành; ai ai cũng đều có tật xấu, nhưng mà phần nhiều kẻ đột tát ngu-khờ thường ít có sự liêm sỉ như người ăn học, vì hạng ấy quanh năm những mảng ăn lắp nơi lóng những đều khờ thật-ngu-lỗ có mở mang chi đâu, hòng rỡ việc nhục vinh cùng người.

Phương chi làm kẻ đã gọi là bực trí thức, thông sứ-kinh mà lại còn làm lắm chuyện đáng khinh đáng bỉ!

Tệ mà thuật vụ nầy ra đây, chẳng phải là tệ số ý vạch lá mốc sâu, hoặc xói bới ai cả, chỉ thấy hạng người trí thức mà làm chuyện nhục nhã cho danh phận mình, lấy tiếng nhục cho chư đồng-nghiệp vậy!!

Năm nay 1921, Chánh-phủ mới lấy ra một hội gọi là (Cours de perfectionnement pédagogique) nên hàng Trợ-giáo hạng bảy, hạng tám và hậu-bổ trong, mấy tỉnh như: Vinhlong, Sadec, Travinh Gocong, Tânan và Mytho đều lựa tại Trung-đẳng học-đường Mytho hầu nghe diễn-thuyết về cuộc giáo-dục.

Bởi lòng khoan-hòa của quan Cai-trường Mytho nên các trợ-giáo đều đăng thong-thả, sau khi học rồi thì dẫng nhân du do theo sở-thích mỗi vị.

Phải chi chơi bời mà giữ lấy danh-phận mình thì ai nói làm chi! Nghe đâu, có một vài thầy *hàm chơi mất nết*, làm lắm đều nhục-nhã, nên đã tiếng bỉ-bạc và châm-khuy cho hàng giáo-viên biết là bao! Ấy mới quả là: « Một con sâu làm rầu nồi canh, một người làm xấu, cả bọn phải chịu tiếng nhục lây!»

Như lúc các trợ-giáo ở tại Mytho, cô thầy H. và vài vị nữa đồng thuê khách-sạng *Nam-Hải*, cùng mở 6 buổi hưởng quyết mượn mỗi làm vui trong canh vắn. Chẳng rõ vì cớ nào, mà ả nọ dám đùng nhiều lời thô-tục mà nhục mạ thầy H....

Nhục thay! hổ thay! buồn thay!!! Phải chi việc ấy qua rồi, thầy H.... tự nghĩ lấy mình rằng: Tuổi nay lối hoa-nguyệt chưa tăng, nếu bình-khanh chưa đến, nay cũng vì chúng bạn rủ rên đây gặp lúc ruồi như thế tui đi! — Chưa, thiệt là chưa. Thầy hãy còn quyền luyến nơi khách-phòng là nơi vui gió, giỡn trăng nên tính ở đó ngồi đêm cho pỉ tình khanh-khách!!!

Mà cũng là là thật! trò Tạo khéo điểu tuồng rất lạ, lại những bợm rượu thường hay gặp nhau, rồi kia mới rõi, hồ nọ lại đeo theo cho!

Cũng nơi khách-sạng ấy, gần bên phòng thầy H.... lại có hai vợ chồng chủ-sở, ở chốn thôn-quê, tánh tình thanh, không nhà quán đón mua khách-phòng ngủ một đêm, rạng ngày sẽ tính toan công việc.

Chồng rồi, đêm khuya lận-lẻ, trên thì đèn điện chói-lói, dưới thì nệm rượt gả, trải ra (drap) rất sạch, gối tai-bèo êm đềm, lại thêm cảnh khuya phòng lụn yên-liêm, mà.... vợ chồng chôn-sẻ phải đang xuân-tình nên lâm,.... kinh động thầy H. và mấy vị kia.

Chẳng hiểu thầy H. và mấy vị kia nghĩ thế nào, lại leo lên vách van tiêm kẹt trông nguiên trong cho thỏa dạ nên trăng, yêu gió!!! Đe đau! *Vợ chồng-sỉ dâm* (lên) thầy tệ-tình như vậy, phần khi nầy nghe à ký-nữ nhục mấy cậu nì đây, nên mang cũng coi mấy cậu là lên như phường đổi phân! Hỏi vậy, *sự chăn-rả* chẳng-e-lệ chi, bên buông nhiều lời chác-chúa cộc-cằng mà sỉ-nhục thầy H. vì mấy cậu kia.

Biết tính làm sao bây giờ, vì mình rốt đã lỗi lầm, nên phải làm thinh ha mình xin lỗi (*trí quá tắc cầu đi đa!*) Dường ấy, có phải là nhục-nhã chăng?

Sau rốt tệ có lời xin thầy H... và mấy vị ấy, phàm chơi-bời trong mỗi cuộc khả lấy danh-giá mình làm trọng, vì mình làm hư danh phận mình, đã danh, song tiếng nhục ấy lại làm mất giá-trị cho đồng-nghiệp mình nữa thì có-ông là quá phận vậy. Biết rằng: « *Mia sâu cả đốt nhà đột cả nơi.* » song miệng thế chẳng khác *cái bia*, ngồi cho rằng: « Cũng *bọn ấy tụi đó* có phải là hạng chúng-ta các bạn đồng-nghiệp mình trong ty giáo-huấn chăng?

Ai ôi! xin khá sửa lần!!

Mythe, Lê-văn-Toàn

Hãy muathuốc của Nhị-thiên-Đường mà dùng, thuốc rất tinh-anh, cứu bịnh như thần.

Biết nghe mà không biết nói

(*En gros caractère*)

Tưởng chư khán-quan vừa thấy đề-mục nầy, thì cho rằng *trái tai lạ mắt*, song dượt suết bài rồi tưởng chẳng chi làm lạ, lạ là ấy cho những người có mắt mà không biết xem, có miệng mà không biết nói, chỉ có 2 ả tai đề mà khiu nghe làm chuyện đương kiêm của người thuật lại đó mà thôi, bực như vậy là những bực Hạ-Lưu đê-tiện thì chẳng nói làm chi, chẳng lẽ chớ cho những người bực Thượng-Lưu, nhà có tư-bổn, mà đi đâm lấp cái điều bất-lợi, mới là buồn cười, cho chớ! — Phương-ực nhà Nam mình thường khi có đem tiệc chi, hoặc là kỳ chư-thần bái xã-tắc, quan hôn tang-tế, cùng là ngày kỷ-niệm, đám kỳ lập cho ông bà ta xưa, ông thì nói chuyện tích cũ, ông thì nói theo lối văn-minh tân bộ đương-kiêm thời-đại, có vị lại thuật các việc mới trong nước cùng các bài ngon-luận, lối văn-từ, trung các từ nhựt-báo, nghe rất tao-nhã, thế thanh-bại rồi xuống đến người không Học-thức, bực Hạ-Lưu, làm tai nghe cũng khá; cũng đáng bỏ-bích cho nhơn-quần xã-hội thong-thả thời-sự, và hiểu rõ các việc mới xảy ra ở Lục-châu tất cả.— Ngặt vì nỗi người có tư-bổn, bực Thượng-Lưu, mà ngồi trợ mắt giữa mọi người, lòng tai lớm đó thôi, là chỉ vì ôm-ấp điều bất-lợi, một nằm đến cuối, không ôn-nhuần mới cho kinh-sợ, một nết văn-vít, và cũng không hề xuất tiền ra mua một thứ *nhựt-báo* nào mà xem, rồi làm sao mà biết được sự, gì với buổi đương-kiêm. Người đường ấy, đâu cho tiền của dầy dẫy tu mãi đi nữa, chẳng khác nào thân kẻ chôn-sống sâm ấy đó ư, *thật là biết nghe, mà không biết nói là vậy đó.*

— Xưa Gia-cầu quốt chi tiên-tri.

— Nay nhựt-báo chỉ truyền tiêu-sự!

Cầitê Phê-sơn!

Ngọc-Diệp

Phê-bình luận-thuyết

(*Critique*)

Mình lựa chớ trồng người ta chạch!

« *Mình có tài nên đem ra mà bồi đắp ho quê-hương, có của nên đem ra làm đều lợi-ích cho công-chúng.* » Câu trước ý là câu của bỉ-nhân nghe trong lúc nghỉ trưa hôm kia. Nên khi ra bàn viết ngồi lo-lo trường-trường, cả tâm-trí cũng đặt-đặt dở-dở. Kế có người ở ngoài bước vào vỗa đi vừa nói: « M. Chất làm chi vậy, chẳng nghe thiên-hạ đã-ngại rằng bạn khéo lao-công tôn-của mà lo.... mà đang gì lân-sân đó không!

Bỉ-nhân định-thần coi kỹ lại là M. Ng.-phước-Lai, nên cười và đáp rằng: « Trời kệ tiếng đời, *ai ai điền mới tính rằng bỉ-nhân đem tiền liệu ra cửa sổ!*

Y liềng tục-tiếu ấy bạn hãy coi như nước đổ là mồn.... ! Sau ai có nói vậy nữa xin bạn hiểu bụ hồi lấy lương-tâm bộ coi! « *Mình lựa chớ trồng người ta Chạch* mà lầm; vì tục-ngữ có câu: « Ai có tích thì nhúc-nhích! (qui se sent morveux qu'il se mouche!)

Nguyễn-văn-Chất.

Thế-giới tân-văn

THỜ NHỰT-BỔN

Cảm-tình về sự hành-trình của Hoàng-tử Hirohito

Tokio, 7 Septembre

Cái cảm-tình *cảm-ơn thiệt* về sự hành-trình của hoàng-tử Hirohito có lẽ trong đại-công-chúng đều rõ biết, song phải quốc-chánh trong nước tới đường như ít có cảm-giác đến sự hiệu-nghiệm ấy. Vì mất thấy sự tai-hại gây ra bởi cuộc Đại-chiến-tranh nơi Pháp-quốc, nên cảm khích cho Tử-quân rất vô-tưởng hòa-bình; ít nữa những đều người muốn cho công-chúng nhận-quyết là đều những lẽ thực-thời-vụ trường lắm rằng sự chủ-hòa của Hoàng-tử là sự giả-dối và chủ-tâm để cảm-hóa phái Kenseikai là phái rất cường-thanh trong lúc nầy mà thôi.

Phái Hộ Hara (Seiyakai), làm đầu khởi-lập, vì không có phái nào dám chiếm địa-vị họ, song nếu phái phản-đối mong mỏi cuộc hòa-bình trường-cửu, tiện và không mất phương-diện, phải ký có thể đạt-đó Tôa Nội-Các hiện-thời đề như trở tay; thế nên tôi chắc rằng chỉ có phái Vô-biên duy trì phái Hộ Hara và phái ấy cũng chẳng khỏi phải tự mình mà tiêu-liệt, và phái Vô-biên phòng đáng sự hòa-cường của Đế-vị, thì chẳng lẽ Đế-thất khi-phệ, vì có Hoàng-tử Hirohito là kế thay thế.

Sẵn kẻ bên-phương-nhơn Nhựt về sự hòaước, cuộc cuiu-tinh, Hoàn-tử Hirohito sẽ làm cho kẻ thân-tư tự-ngiu của mình rõ ràng bậc-thất ước-au cuộc hòa-bình là yêu cầu nhiều đều khác-kỳ khiêm-tốn, vậy hòn mặt đều hư-nguyện qua khảo-khái sáp-đặc sang bởi kẻ cuộp-đạo hậu-hiệu, ta, sẽ làm cho quốc-gia trở nên dao-đạt và sẽ gây ra việc hiệu-rõ tương-phản về sự toàn-mãnh nầy *ta là cuộc chiến-đấu.*

Trong cơn độc-đột với Mỹ-quốc, Nhựt-quốc không thể trông cậy ở Đồn-anh, vì chánh-quyền Đại-anh đều ở tay Lloyd-George, bạn của Nga-la-tư Sa-việt mà tự-chuyên rất to là mong hiệp-tự làm cho ta hiểu-biết. Đang nọ tại Trung-Hoa chớ lom-lom, cho có dịp thì ra tay *lấy chung mối cuộc sẽ hoàn-tuyển*, được đã cho ta thất-bại.

Không giúp chúng ta thì Lloyd-George làm cho Anh-quốc thất đành-dự một phần nữa, song sự bền-vững của Trung-Hoa là rất thảm-cảm là kẻ quả-đo-ở quốc chánh quyền tham-vọng, nơi sự ta làm-ơn, Nhựt-quốc [illegible] Huê công là nhiều đều [illegible] chẳng ta gây ra vô-ý, vậy thì chẳng [illegible] nên xây mất-quốc với nước người trong cơn [illegible] Tăng-linh bọn chấp-chánh [illegible] lập, phải chú-chiến [illegible] thì phải ấy sẽ kiến [illegible]

với nhau. Bửu-Liêng lại giả ý [illegible] « Chị tôi ở đâu, sao tôi không [illegible] Ký-mụ-Sanh nói; « Tôi nghe [illegible] chị cũng có vàng lịnh Thủ-lãnh [illegible] 6, 7 người, đi cướp Bửu-Liêng [illegible] hiểu cớ nào mà chưa thấy về, » Bửu-Liêng nghe nói liền giả ý sững sờ mà hỏi rằng: « Uả! Thủ-lãnh là ai, sao tôi không nghe chị tôi nói?» Ký-mụ-Sanh liền nói liền rằng: « Thủ-lãnh của bọn tôi là cả người mà ai nấy đều sợ-rạng là Hầu-y-Đạo đó. » Bửu-Liêng lại hỏi phân-tông tới rằng: « Thủ-lãnh tên gì, anh có cho tôi biết được chăng?» Ký-mụ-Sanh lắt đầu nói: «Hỡi me ơi! Đều ấy thiệt tôi không dám nói, mà có cũng chẳng nên hỏi tới làm chi.» Bửu-Liêng nghe nói làm thinh, bèn rót rượu ra, cụ ký-mụ-Sanh uống. Ký-mụ-Sanh vì mê Bửu-Liêng quá, nên chẳng nơ tử, uống luôn 4, 5 ly, coi hơi đã muốn cụp. Bửu-Liêng lại thừa dịp Ký-mụ-Sanh dương say mà hỏi nữa rằng: «Tôi muốn biết tên Thủ-lãnh đều anh thiệt thường tôi, thì nói cho tôi biết với.» Ký-mụ-Sanh tuy đã say mèm, song cũng không chịu nói. Bửu-Liêng giả ý giận dỗi mà nói rằng: « Nếu anh coi tôi như người con lo sắp-đặc đã bảo-hộ quốc-gia. Dầu cho chiếm-bị có hoàn-toàn, ta cũng nên vinh, thì Nhựt-quốc sẽ đừng liệc-cường bội-diện tại Hoa-thanh-đốn tôn-kính; nếu Nhựt mà tỏ ý xung-đốc trước, thì sự vô-tình ký nó theo sau kẻ thân-nghịch mình mà đến, ấy là đều quyết đoán cho mà Thanh-Mưu ta phải biết rằng nước-nhà không cường-thạnh cho lắm hầu mong khán-cự với cả hoàn-cầu liên-hiệp.

Từ-Trước Nagayama

(L'Echo de Chine)

Vân-Chất, dịch thuật

Đông-Pháp thời sự

le 13 Octobre 1921

Lúa chở đến nhà máy Chợ-lớn mỗi trăm kilos là:

Vinhlong	$ 4.90 à 5.40
Gocong	5.15 à 5.30
Bạiâu	5.05 à 5.25
Bacliêu	5.10 à 5.35
Cambodge	4.45 à 4.60
Bực trung	4.90 à 5.10

PIASTRE INDOCHINOISE

Taux officiel: 7 fr. 95

Taux d'ouverture du 13 Octobre 1921

Banque de l'Indochine	7 f. 95
Hongkong & Shanghai B. C.	7 f. 95
Chartered-Bank of, I. A & C.	7 f. 95

Trong kỳ báo Nº 219, có khoản hỏi M. Công-Hoành (Caibè) về việc gian-phu đàn-phụ, nay mới tiếp thư Công-Hoành có trích bức thư người bạn ông là M. Châu-văn-Bảy, mới bay có-tích rằng: « Vụ ấy vẫn là bực-trò (nghề thợ bạc) của tiền thợ, S. gốc ở Gaitlin, có vợ ở Saigon, là tên sau C., thợ S. vì cuộc sanh-nhai đi vợ ở nhà với học-trò rồi sanh ra việc chẳng phải; khi thợ S. về mới 6 tháng thì vợ bạ-sanh một gái, S. cố ý nuôi, song không nợ? cho học-trò bỏ-nghiệp, lìa gươi nhà về Caitê, thì cũng anh-em, vì lúc ngày, thấy mang-mang, S. ngại quyết, giả đó đi chơi sáng đêm, đặng học-trò ở nhà coi nhà, rồi qua nhà gần là anh M. Tư N., hiệp với tên ba D. rinh coi, thì thấy quả tên sau C. « Vậy chú nhà gả *mọi đuổi lom y, bỏi mọi đuổi lom nơi cư-trú.....* Thợ S. may qui ben, kêu tên C. mà chộp mặt, lượng ngày C. bị thương-tâm cần rứt, nên cuôn gói đi đem, con vợ S. cũng về nhà cha mẹ. Lại ngục trong anh em thợ bạc tính cùng nhau coi tên C. như đồng sự ăn-ở. (Nghĩa là bọn thợ bạc không đồng tiếu C. cưa?) Than ôi!

Chẳng tưởng cùng ơn thầy dạy dỗ.

Bạn hồng-bạc nghĩa giống muông-sang.

Bỏ nguyên đo là vậy, ma trong lời hỏi ở số trước nghe đường như « *thầy dạy học chữ* », làm cho nhiều người muốn hỏi.

Đinh-Chánh.

MỘT VỊ HOÀNG CAO-MAN

Bị phóng-trục đại Saigon.

Đọc nhựt-báo l'Impartial có khoản rằng:

Đức Chantabeka, là hoàng-tử của tiền-đế Norodom Cao-man-quốc, Trung-quân chưởng-chư-cung-điện, tại Nam-Vang, thập tùng thủ-tục lên Batbâtbang, đến Saigon hồi 3 giờ ngày chúa Bảy, có hai người gia-nhân, lại có quan Vệ-úy Chim đến sở mật-thám tiếp-tân hộ-tống, đến tại nhà hàng de la Rotonde, phòng số 8.

Đức Hoàng Chantabeka tam xa hoàng-cung Cao-man bởi liên-can với một nữ võ-nữ (danseuse) trong cung!

CAIBE

Chất một tên năm mạng.

Tại làng Thanh-hưng (Mytho) ngày 29 Septembre 1921, dưới một chiếc tam-bản trôi tại rạch Đầu có năm người; hai người đứng đàng một người đứng bả và hai đứa con nít, một đứa lối 7 tuổi và một đứa chừng 5 tuổi, cả *thảy đều nằm sắp lớp chết rồi dưới ghe.*

Làng sở tại đã đến báo cho quan Bốc-phủ chủ-quận Caibè hay.

Ngày 30 Septembre 1921 ngài và quan y-sanh bổn-quốc Cailêy đến tận nơi khám nghiệm thì hãi rõ cho phép chôn.

Chưa rõ chắc hết duyên cớ nào mà năm mạng đều chết một lượt như thế, đợi tra rõ rồi sẽ tiếp thuật cho chư-quân lâm-thực. Lê-vinh-Thoàn (tai tin)

HÀI ĐÀM

Một ông cự-phú ở chốn phiền-ba, kêu trai nam-giáng đang phải ngồi gái phà: quản lý có 1 *trò khó* và một cậu lưu con *tơ*. Đồng đến cầu-hôn trước nghe phụ trưởng-giả bên ả khách, bảo gia-đình giấc ra 2 con ngựa rồi bảo rằng: « Nay 2 trẻ đến cầu-hôn một thứ nhứt định như vầy: Bình sanh lão chuộng nghề học-công chu-đáo ở sáng ngày đó, hễ nghe tiếng trống lên ngựa, giựt hồi trống nhảy xuống về rồi cầm-điều nghiên-bút thì lão gả con lập tức — 2-trò lính giấy mực nghe tiếng trống đâu thì lên ngựa, giựt hồi trống đam nạp vô, chú Ấp-trò khó về bình con-công thiếu chăng, xem vô *cầu-âm* 1 tăng mộc đan thì tôi sẽ vui lòng gả lấu bất cả hai!

Cậu-âm trên mình hỏi rằng: Ý gì ông bắt vô tôi? — Đáp rằng cậu về chỉ vậy? » Bẩm ông tôi và con trăng vì trăm nghĩ thì với công-nương không nợ là sinh thố động trăng-phăng nên về bình lý làm kỳ-niệm, vì tôi nhứt sanh chẳng chuyên môn học-công cho thiện-nghề (dốt)

Phú-trưởng-giả nghe nói cười dài, chàu nói vậy bắc nghĩ thường, vậy bắc cho chàu chức *người lễ hàn*, về khá chuyên-môn học-tập cho *tối nghiệp hoa-công*; rồi đến đây ta sẽ gả con và trả chức *rồi hàm* lại làm chức *người lễ thiệt-thọ.*

Trần-Phải-Thắng

Bài minh tạ

Panom-Penh, le 12 janvier 1920.

A Monsieur le Directeur de la Pharmacie Ms, rue Canton, CHOLON.

Kính thưa ông và hội-viên cho ông đăng mự sự lành, hôm trước tôi có tiếp đặng 2 ve dầu Nhị-Thiên, thiệt là dầu của ông chế rất nên thần hiệu lắm, hôm rày đa đoan nhiều việc nên không rảnh viết thư mà tạ ơn ông, cón vị thuốc ở trên nầy tiệm thuốc bắc ở đường Ar-durong có trữ thuốc thiệt là hiệu của động vị và có dưa sách thuốc cho tôi coi mà làm chứng, nên tôi chác ý bởi vậy tôi có đăng thứ thuốc chi thì cứ ra tiệm ấy mà mua, song điện nay bản con thiếu một thứ dầu Nhị-Thiên của ông gởi cho Nam-Vang, nên tôi phải cậy mình làm cho mất công ông vị việc nhỏ mọn, nếu ông liệp đặng thì nầy thì xin ông sắm sửa gởi cho tôi 10 ve dầu nói trên đây 1 ve dầu Bầu-khâu thứ 0 $ 40, hôm rày nhờ dầu của ông gởi lên mà mình bớt nhẹ tôi hết sổ mũi và nhức đầu rất đỗi mau lẹ rất nên hiệu nghiệm, [illegible] tạ ơn ông.

M. Phan-kim-Lyon, entre [illegible] rue Armand, Rousseau Phnom-Penh.

Nơi đáng tin cậy

TIỆM HỘA CHO'N DUNG

Nguyễn-đức-Nhuận

28, BOULEVARD PAUL-BERT

SAIGON

Hễ mướn tiệm nầy về thì chư tôn sẽ đặng vừa lòng đẹp ý chẳng sai. Thợ vẽ đã có bằng-cấp tốt nghiệp về nghề vẽ, và đã đặng ba cái bằng cấp của Hội Bầu-xảo Đông-pháp ban khen.

Vẽ đã tinh xảo mà giá lại định rẻ hơn các nơi, vì vậy cho nên Lục-châu qu khách phần nhiều người ưa chuộn; hễ vẽ thứ mặt lần rồi thì mướn vẽ thêm năm mươi lần nữa.

Có một đều qui hơn hết, là hình của M. Nguyễn-đức-Nhuận vẽ, đã cho đã mấy trăm năm cũng không phai lợt chút nào.

Có in sẵn cảo-bịch biên ro rằng giá cả và thước tắc để gởi từng qui khách; gởi thơ nói, hoặc hình, mandat, xin đề như vậy:

M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

CHỦ TIỆM

28. — Boulevard Paul-Bert. — 28

SAIGON

HÒA ĐÀM-CHÍ-KHẢI là 1 thứ thuốc ho rất thần hiệu của Nhị-THIÊN-ĐƯỜNG.

Chư qui ông, quí bà, qui thầy qui cô, muốn xem truyện Kim-vân-Kiều sanh động hay mà giải buồn, xin gởi thơ ngay cho M. Lê-văn-Tuân au « Nông-cổ mín-Đàm » Saigon và bỏ theo thơ 10 con cò mười thì tôi sẽ vui lòng gởi truyện đến tận qui ông xem xin qui ông, qui bà, qui thầy, qui cô chiếu cố, có bán sách Tiểu-thiệt đặt chánh-Thế giá 0$30 mỗi cuốn, Lê-khánh-Hòa thường-bình 0$10.

nay kính

Lê-văn-Tuân

au « Nông-cổ mín-Đàm »

Saigon

MỘT NHÀ THƯƠNG-NGHIỆP RẤT CÓ TIẾNG

Nam-thịnh

TAILLEUR ET SOIERIE

HANOI — 6, RUE DES CANTONNAIS — TONKIN

Là một nhà thương-nghiệp về nghề may quần áo Tây (costume français) rất khéo đã nổi tiếng khắp ở đất Bắc-kỳ.

Mới sang nhiều thứ hàng nầy:

Tissus imperméable, tussor de soie très blanche, alpaga fantaisie de toute couleur gabardine et toile blanche de qualité très fine etc.....

Bạn nhiều thứ hàng Bắc như: lương xuyến, hàng, tơ lanh, khăn lượt, không thiếu thứ gì. Qui ông, qui bà muốn cần dùng, xin viết thư ra cho hiệu nầy thì sẽ mua được một giá rất rẻ.

Nam-Thịnh Hanoi — kính cáo.

Thơ tín

Cantho, le 25 août 1921.

Cher Monsieur Ng.-đức-Nhuận

Saigon.

Kính thăm ông và hội-ẩm cho ông rõ; Tôi đã lãnh hình ông về rồi, tôi rất vui lòng đẹp ý vì hình vẽ thiệt giống quá; giống hệch hà thân tôi; ai xem cũng khen tặng.

Có vậy nhờ ông [illegible] tôi đã mướn [illegible] hình ông về khéo [illegible] hơn nhiều thứ [illegible] tôi ít hàng [illegible] gởi cho ông.

Nguyễn-văn-LAN.

(*Conseiller Provincial Tỉnh-hội-viên Cantho.*)

Hàng Thuận-hoà ở tại đường Catinat số 101 Saigon, là một hãng của Annam, có lựa đủ các thứ đồ Tây và đồ Ngoại-quốc, sắm theo cuộc tiệc cho người Annam ta dùng; ai muốn mua thì gởi thơ cho hãng ấy mà xin một cuốn catalogue, để coi cho biết đồ mà mua.

前編小說

Trinh-thám tiểu-thuyết

THẰNG ÂN TRỘM ÁO BÈO

Dịch-giả: Nguyễn-chánh-Sắt

tự Bà-Nghiêm

Lúc ấy tên sốp-phơ vì mất ở-bớ, thình lình bị Hầc-y-Đạo xô ở xuống đất, rồi bỏ đó vân mấy xe-hơi chạy hay như gió.

Đến khi hoàn lỉnh Gânh-sát phá cửa ra chạy chuy xuống dưới lầu rồi thì Hầc-y-Đạo đã *đào chi yêu gậu, bắt tri khứ hướng.*

Vàng lớp hai mươi hai.

LỚP THỨ HAI MƯƠI BA

Bèn nhân lên thấy Bửu-Liêng đã cái hình đồi dạng, ăn mặc thư dồn-bả trong bọn bà-lưu, ngồi xe-hơi đi đến đường Mai-đặc-nông; liền khiến sốp-phơ ngừng xe lại cho mình bước xuống, xuống xe rồi không biết quản rượu Hanh-sanh ở chỗ nào mà tìm; một mình thơ-thần ngoài đường, trong lòng lấy làm nông nẩy, bèn bước vào đường đựa vách trường, thò tay vào túi lấy đường kẹo ra mà ăn miệng nhai ngồm-ngoàm, làm ra như kẻ nghèo hèn. Vừa may lúc ấy lại có một đứa trẻng bọn ăn trộm tên là Ký-mụ-Sanh đương qua đó, thấy Bửu-Liêng thay là áo quần lam lụ mà hình-dung yêu-điệu, diện-mạo phương-phi, liền dòng chơn lại, chấm bâm ngồ sống Bửu-Liêng. (*Ấy là trieu-lỗ đó!*) Bửu-Liêng chẳng những là không giận, mà lại còn liết mắt cùng ra vẻ mặt cười chúm-chím. Ký-mụ-Sanh thấy vậy lại càng mừng lắm, liền xít lại gần. Bửu-Liêng bèn hỏi rằng: « Anh có biết quản rượu Hanh-Sanh chỗ nào, xin làm ơn chỉ giùm cho tôi.» Ký-mụ-Sanh thấy vậy liền nói rằng: « Chỗ nầy đó, anh em tôi đã biết rồi, mà có phải là cô vô-ý hay đi lạc đường đó chăng? » Ký-mụ-Sanh lắt đầu nói: «Hỡi me ơi! Đều ấy thiệt tôi không dám nói, mà có cũng chẳng nên hỏi tới làm chi.» Bửu-Liêng nghe nói làm thinh, bèn rót rượu ra, cụ ký-mụ-Sanh uống. Ký-mụ-Sanh vì mê Bửu-Liêng quá, nên chẳng nơ tử, uống luôn 4, 5 ly, coi hơi đã muốn cụp. Bửu-Liêng lại thừa dịp Ký-mụ-Sanh dương say mà hỏi nữa rằng: «Tôi muốn biết tên Thủ-lãnh đều anh thiệt thường tôi, thì nói cho tôi biết với.» Ký-mụ-Sanh tuy đã say mèm, song cũng không chịu nói. Bửu-Liêng giả ý giận dỗi mà nói rằng: « Nếu anh coi tôi như người con lo sắp-đặc đã bảo-hộ quốc-gia. Dầu cho chiếm-bị có hoàn-toàn, ta cũng nên vinh, thì Nhựt-quốc sẽ đừng liệc-cường bội-diện tại Hoa-thanh-đốn tôn-kính; nếu Nhựt mà tỏ ý xung-đốc trước, thì sự vô-tình ký nó theo sau kẻ thân-nghịch mình mà đến, ấy là đều quyết đoán cho mà Thanh-Mưu ta phải biết rằng nước-nhà không cường-thạnh cho lắm hầu mong khán-cự với cả hoàn-cầu liên-hiệp.

Từ-Trước Nagayama

(L'Echo de Chine)

Vân-Chất, dịch thuật

Đông-Pháp thời sự

le 13 Octobre 1921

Lúa chở đến nhà máy Chợ-lớn mỗi trăm kilos là:

Vinhlong	$ 4.90 à 5.40
Gocong	5.15 à 5.30
Bạiâu	5.05 à 5.25
Bacliêu	5.10 à 5.35
Cambodge	4.45 à 4.60
Bực trung	4.90 à 5.10

PIASTRE INDOCHINOISE

Taux officiel: 7 fr. 95

Taux d'ouverture du 13 Octobre 1921

Banque de l'Indochine	7 f. 95
Hongkong & Shanghai B. C.	7 f. 95
Chartered-Bank of, I. A & C.	7 f. 95

Trong kỳ báo Nº 219, có khoản hỏi M. Công-Hoành (Caibè) về việc gian-phu đàn-phụ, nay mới tiếp thư Công-Hoành có trích bức thư người bạn ông là M. Châu-văn-Bảy, mới bay có-tích rằng: « Vụ ấy vẫn là bực-trò (nghề thợ bạc) của tiền thợ, S. gốc ở Gaitlin, có vợ ở Saigon, là tên sau C., thợ S. vì cuộc sanh-nhai đi vợ ở nhà với học-trò rồi sanh ra việc chẳng phải; khi thợ S. về mới 6 tháng thì vợ bạ-sanh một gái, S. cố ý nuôi, song không nợ? cho học-trò bỏ-nghiệp, lìa gươi nhà về Caitê, thì cũng anh-em, vì lúc ngày, thấy mang-mang, S. ngại quyết, giả đó đi chơi sáng đêm, đặng học-trò ở nhà coi nhà, rồi qua nhà gần là anh M. Tư N., hiệp với tên ba D. rinh coi, thì thấy quả tên sau C. « Vậy chú nhà gả *mọi đuổi lom y, bỏi mọi đuổi lom nơi cư-trú.....* Thợ S. may qui ben, kêu tên C. mà chộp mặt, lượng ngày C. bị thương-tâm cần rứt, nên cuôn gói đi đem, con vợ S. cũng về nhà cha mẹ. Lại ngục trong anh em thợ bạc tính cùng nhau coi tên C. như đồng sự ăn-ở. (Nghĩa là bọn thợ bạc không đồng tiếu C. cưa?) Than ôi!

Chẳng tưởng cùng ơn thầy dạy dỗ.

Bạn hồng-bạc nghĩa giống muông-sang.

Bỏ nguyên đo là vậy, ma trong lời hỏi ở số trước nghe đường như « *thầy dạy học chữ* », làm cho nhiều người muốn hỏi.

Đinh-Chánh.

MỘT VỊ HOÀNG CAO-MAN

Bị phóng-trục đại Saigon.

Đọc nhựt-báo l'Impartial có khoản rằng:

Đức Chantabeka, là hoàng-tử của tiền-đế Norodom Cao-man-quốc, Trung-quân chưởng-chư-cung-điện, tại Nam-Vang, thập tùng thủ-tục lên Batbâtbang, đến Saigon hồi 3 giờ ngày chúa Bảy, có hai người gia-nhân, lại có quan Vệ-úy Chim đến sở mật-thám tiếp-tân hộ-tống, đến tại nhà hàng de la Rotonde, phòng số 8.

Đức Hoàng Chantabeka tam xa hoàng-cung Cao-man bởi liên-can với một nữ võ-nữ (danseuse) trong cung!

CAIBE

Chất một tên năm mạng.

Tại làng Thanh-hưng (Mytho) ngày 29 Septembre 1921, dưới một chiếc tam-bản trôi tại rạch Đầu có năm người; hai người đứng đàng một người đứng bả và hai đứa con nít, một đứa lối 7 tuổi và một đứa chừng 5 tuổi, cả *thảy đều nằm sắp lớp chết rồi dưới ghe.*

Làng sở tại đã đến báo cho quan Bốc-phủ chủ-quận Caibè hay.

Ngày 30 Septembre 1921 ngài và quan y-sanh bổn-quốc Cailêy đến tận nơi khám nghiệm thì hãi rõ cho phép chôn.

Chưa rõ chắc hết duyên cớ nào mà năm mạng đều chết một lượt như thế, đợi tra rõ rồi sẽ tiếp thuật cho chư-quân lâm-thực. Lê-vinh-Thoàn (tai tin)

HÀI ĐÀM

Một ông cự-phú ở chốn phiền-ba, kêu trai nam-giáng đang phải ngồi gái phà: quản lý có 1 *trò khó* và một cậu lưu con *tơ*. Đồng đến cầu-hôn trước nghe phụ trưởng-giả bên ả khách, bảo gia-đình giấc ra 2 con ngựa rồi bảo rằng: « Nay 2 trẻ đến cầu-hôn một thứ nhứt định như vầy: Bình sanh lão chuộng nghề học-công chu-đáo ở sáng ngày đó, hễ nghe tiếng trống lên ngựa, giựt hồi trống nhảy xuống về rồi cầm-điều nghiên-bút thì lão gả con lập tức — 2-trò lính giấy mực nghe tiếng trống đâu thì lên ngựa, giựt hồi trống đam nạp vô, chú Ấp-trò khó về bình con-công thiếu chăng, xem vô *cầu-âm* 1 tăng mộc đan thì tôi sẽ vui lòng gả lấu bất cả hai!

Cậu-âm trên mình hỏi rằng: Ý gì ông bắt vô tôi? — Đáp rằng cậu về chỉ vậy? » Bẩm ông tôi và con trăng vì trăm nghĩ thì với công-nương không nợ là sinh thố động trăng-phăng nên về bình lý làm kỳ-niệm, vì tôi nhứt sanh chẳng chuyên môn học-công cho thiện-nghề (dốt)

Phú-trưởng-giả nghe nói cười dài, chàu nói vậy bắc nghĩ thường, vậy bắc cho chàu chức *người lễ hàn*, về khá chuyên-môn học-tập cho *tối nghiệp hoa-công*; rồi đến đây ta sẽ gả con và trả chức *rồi hàm* lại làm chức *người lễ thiệt-thọ.*

Trần-Phải-Thắng

Bài minh tạ

Panom-Penh, le 12 janvier 1920.

A Monsieur le Directeur de la Pharmacie Ms, rue Canton, CHOLON.

Kính thưa ông và hội-viên cho ông đăng mự sự lành, hôm trước tôi có tiếp đặng 2 ve dầu Nhị-Thiên, thiệt là dầu của ông chế rất nên thần hiệu lắm, hôm rày đa đoan nhiều việc nên không rảnh viết thư mà tạ ơn ông, cón vị thuốc ở trên nầy tiệm thuốc bắc ở đường Ar-durong có trữ thuốc thiệt là hiệu của động vị và có dưa sách thuốc cho tôi coi mà làm chứng, nên tôi chác ý bởi vậy tôi có đăng thứ thuốc chi thì cứ ra tiệm ấy mà mua, song điện nay bản con thiếu một thứ dầu Nhị-Thiên của ông gởi cho Nam-Vang, nên tôi phải cậy mình làm cho mất công ông vị việc nhỏ mọn, nếu ông liệp đặng thì nầy thì xin ông sắm sửa gởi cho tôi 10 ve dầu nói trên đây 1 ve dầu Bầu-khâu thứ 0 $ 40, hôm rày nhờ dầu của ông gởi lên mà mình bớt nhẹ tôi hết sổ mũi và nhức đầu rất đỗi mau lẹ rất nên hiệu nghiệm, [illegible] tạ ơn ông.

M. Phan-kim-Lyon, entre [illegible] rue Armand, Rousseau Phnom-Penh.

N

Đánh giây thép để như vậy :

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon

GIÂY THÉP NÓI
số 658

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

38, Rue de Canton, 38 — Cholon

Marque déposée

Có bán đủ các thứ thuốc cao đơn hườn tán rất thần hiệu như sau nầy

THAN HIỆU PHÁT LÀNH HUỜN
(THUỐC NÓNG LẠNH)

Trị bịnh nóng lạnh ; bịnh rét, ban bạch, ban điểu, cảm mạo sương hàng, phát nóng, phát, hoặc nóng mê sanh nhức đầu, miệng khô, tứ chi mỏi mệt, ăn uống không tiêu.

CÁCH DÙNG :

Người lớn mỗi ngày uống 1 gói là 14 huờn, uống với nước trà.

Con con nít một tuổi uống 1 huờn, 2 tuổi 2 huờn, 3 tuổi 3 huờn.

Con nít mấy tuổi thì uống theo mấy huờn, tới 14 tuổi uống theo người lớn đúng 14 huờn mà thôi.

Như bịnh rét thì phải uống trước hơn 2 giờ đồng hồ khi chưa có phát rét.

Cữ ăn : « rau sống, trái cây, đồ nguội lạnh, mấy món đồ chẳng nên dùng tới ». Lâm y theo như vậy, đầu bịnh rầu hung, hễ uống thuốc nầy vài ngày thì hết bịnh.

Người thường mỗi bữa sớm mai uống 3 huờn bổ thận. Hãy nhìn chắc cái nhãn ÔNG-PHẬT, hiệu Nhị-Thiên-Đường, thì mới phải là thuốc thiệt kẻo lầm thứ giả

Giá mỗi gói..... 0 $ 16

NHỊ-KHOA-CỔ-CƯƠNG

Chủ trị con nít cấp mạng kinh phong, cùng các chứng bịnh của con nít kể ra sau nầy :

Cầm mạo thương hàng, mình nóng, mặt đỏ, bị đàm ngăn cản, con mắt lác liên, hoặc trợn trắng, cẳng rũng, cứng hàm, hết tính nhơn sự, miệng mũi trôn khí, trong rượt đau thắc, hơi thở khò khè mà làm ho, hoặc khóc đêm và giựt tay giựt chơn, đường đại huất bón, hoặc miệng môm khô khan lại hay khát nước. Sở là chứng Gập-kinh-Phong phải dùng nước trà mà uống với thuốc tán nầy.

Còn thoạt nóng, thoạt lạnh, khi mửa khi ói, rút tay rút chơn, da mặt xanh, vàng mét, ốm gầy, khò khè, oc sưa, ăn uống chẳng đặng, khắc khan không có nước mắt đêm ngủ con mắt không nhắm, đường đại, đường tiểu không tốt, tay chơn lạnh ngắc, rốt lâu chẳng hết, ấy là chứng Mạng-Kinh-Phong, phải dùng nước gạo rang mà cho uống với thuốc tán nầy lấy tức thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng : Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 3 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày 2 gói. Từ 4 tuổi sắp lên, mỗi ngày ống 2 lần mỗi lần 1 gói. Còn con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước mà thì trừ đặng các chứng bịnh và mạnh rẻ trong bịnh.

Mỗi gói giá là..... 0 $ 25

PHỤ-KHOA KIM-PHỤ-CƯƠNG-HUỜN

Phàm đờn-bà khác hơn đờn-ông thì chỉ có 2 đều ; 1° đường kinh, 2° sanh-đẻ mà thôi. Nên hễ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kinh đều đặng. Nếu đường kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho đặng, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huất trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bịnh, đều cũng do nơi đường kinh không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày dặng phương thuốc mầu-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hàng gần lòng giúp cho đời lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm bảnh để trị cho các chứng bịnh đờn-bà đều dùng đặng hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc nầy, thì khí huyết đầy đủ, chẳng kể sanh bịnh mà rồi sanh con để cháu cũng nhiều, khi như đờn-bà có thai mà uống thuốc nầy, thì lại đặng an thai bảo sản, chẳng sanh con ra lại đặng mạnh mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bịnh đờn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chủ trị các chứng kể ra sau nầy :

1° Đường kinh hoặc trồi, hoặc sục, hoặc ít hoặc nhiều ;

2° Bạch-đới, Bịch-đàm, ra hoài không dứt ;

3° Đường-kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen bầm ;

4° Khí huyết đều hư, đường kinh không có ;

5° Hoặc đường-kinh ra nhiều quá, như muốn làm băng ;

6° Đường-kinh đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau ;

7° Thân thể chẳng yên, xây-xẩm mỏi mày, ăn uống không tiêu ;

8° Đau lưng, mỏi cẳng, vàng mét, ốm gầy ;

9° Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoài ;

10° Đẻ rồi ứ huyết mà đau, hoặc lá-nhao không ra.

Cách dùng : Mỗi ngày phải uống 1 huờn, uống với nước trà. Còn đờn-bà đẻ thì phải dùng nước đái con nít mà uống với thuốc.

Cữ ăn : Những đồ sống-sít, lạnh-lẽo cùng là đồ rang nướng nóng-hầy độc-độ chẳng nên dùng.

Mỗi hộp 2 huờn giá là..... 1 $00

Bổn-đường hằng nằm giữ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng nài tốn bạc ngàn mà in ra mấy muôn cuốn « VỆ SANH CHÍ NAM » (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kỉ lưỡng) để dành mà cho thân-chủ ; nếu vị nào có gởi thơ, xin thì Bổn-đường lập tức gởi liền chẳng hề sai sót.

THI-THỌ'

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-ĐẠO
Bijoutier ancienne Maison de
NGUYỄN-VĂN-GIÁO
15 rue Schrœder Saigon

Kính cáo cho qui ông, qui bà đặng rõ, Nguyên tiệm nầy ngày trước là tiệm của Nguyễn-văn-Giáo, đã mảng phần rồi. Nay cha là Nguyễn-văn-Đạo cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kim-thời, những lá ; trâm, chuyền, kiềng, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng dôi, kiền cang, neo bộng, neo đặt, đồng chiếc văn vân. Đủ thứ kiểu theo kim thời, cũng như ngày trước vậy. Xin qui ông qui bà, muốn đúng mốc chỉ; xin với gởi đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý qui ông, qui bà đặng món chi thì tôi cũng hết lòng. Cẩn thận mà gởi đến cho qui ông, qui bà, dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-ĐẠO
Bijoutier 13 rue Schrœder 13
Saigon

Thiệt-nghiệp-Xưởng

F. NAM & L. [illegible]
Đường Pellerin môn bài số 162-164
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết tủ-sắt và chìa khóa đủ kiểu.

Rèn sắt bóng và các thứ kim khí rất huề lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí-giái.

Sửa các thứ mái mô-tơ và máy chạy hơi nước-nổi.

Liên các đồ phụ tùng theo kiểu vỏ, thường và rất đúng chữ. tâm.

RÈN GIƯỜNG SẮT VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN

Bổn hiệu có sẵn đủ đồ khí cụ, đủ máy móc tinh hảo hơn hết các mọi xưởng Saigon.

CÔNG VIỆC LÀM KỸ CANG
GIÁ LẠI RẺ

Tổng-lý của bổn hiệu là « M. BAJ ENIQUE » cựu đầu mục máy móc Thuỷ-xưởng Công-nghệ.

CÓ MUA VÀ BÁN TỦ SẮT

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino dựng bực nhứt trong cõi Đông-Pháp, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đã hay lại thêm vui vẻ, ninh l'autre-Irères gởi lại.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công cáng, thầy thầy đều rõ chẳng công người, mấy không rung hình chỗi, lót tươi xem tới mãng mà không mỏi mắt; Xin qui-khách thừa khi rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp đạ qui ông. Sự mầu nhiệm xưa nay chưa từng thấy. Hiện nay dương hát Judex 12 épisodes hát tuồng Barrabas cũng 12 épisodes hay lắm mỗi tuần 2 lần.

Đổi bản bữa thứ năm tới chúa nhựt bữa thứ hai tới thứ tư, và tới bữa thứ năm hát giờ rưỡi chiếu film bữa thứ tư. Trong vài ngày nữa sẽ hát tuồng Mme du monde 12 épisodes hay vô cùng

---

HÃNG DESCOURS & CABAUD
Produits Métallurgiques
VỐN 40 TRIỆU QUAN

HÃNG NGÀNH VÀ NGƯỜI THAY MẶT trong cả hoàn cầu
HÃY HỎI SÁCH có bọc bình Hãng ngành và hãng ngành sẵ cho không
Ở SAIGON
53, Quai de Belgique

BÁN SỈ — BÁN LẺ

HÃNG BÁN Giá rẻ hơn hết TRONG MIỀN CAMBODGE Ở NAM-VAN (PNOMPENH) gần ĐƯỜNG Protectorat và ĐƯỜNG De Verneville

Hãy đến viếng kho chúng tôi, kho thiệt tốt và lớn hơn hết trong cõi Đông-Pháp, hay là viết thơ cho chúng tôi mà hỏi giá, thì chúng tôi sẽ tiếp rước và trả lời một cách tử tế lắm.

Có một mình hãng nầy thay mặt cho :

— Hãng Ciment Portland Artificiels de l'Indochine, ciment ở Tonkin ;

— Hãng xe hiệu Décauville : Xe rùa, đường rầy, các món phụ tùng thay đổi theo xe rùa và đường rầy ;

— Hãng xe hiệu "Berliet" : Xe hơi dùng thường và xe chở đồ (camions) ;

— Hãng Ripolin : Dầu sơn Ripolin ;

— Hãng thuốc súng : Hột nổ, ngòi và thuốc súng ;

— Hãng Larbaud Saint-Yorre : Nước suối và thuốc ngâm hiệu Larbaud Saint-Yorre ;

— Hãng Bergougnan : Vỏ và ruột xe hơi hiệu "Bergougnan" ;

— Tủ sắt "Le Gaulois" cay khóa không được và đốt không cháy. — Khóa có bực tốt hơn khóa có chữ ;

— Hãng xương tân Tonkin : Phân vịt ruộng và đất trồng tiêu.—

— Đồ dùng về việc trồng tiêu : Cây ruộng cây xới đất, cuốc, và, rựa, 6 vật dụng cho mấy sở trồng tiêu ;

ĐỒ THỢ :

— Đồ dùng cho những người lành việc làm ; Đồ khí dụng cối nhà, sắt để dùng đúc sang, đá, sắt đẹp, trọn, vuông, sắt làm nồi hơi (chaudière), sắt bằng mặt đen và xi kẽm, kẽm lợp nhà, bồm để đem nước vô ruộng, bồm nhà cửa, vân vân, 6 gan hiệu Turquet, ống xi kẽm, ống chì để dẫn đặt đường nước, ống thấp đủ, theo nồi hơi (chaudière) ống đồng và thau ;

— Vật dụng làm nhà : Sắng bằng, cửa, ống khóa, bản lề, chốt sắt, đinh, ốc, bù-lon (boulons), giây kẽm, mành mành đáng, mành mành ;

—Vật dụng trong nhà : Đồ dùng nấu ăn trắng sành, xi chỉ, bằng mi-ném (aluminium), đèn, bàn ủi, lò, bàn chải, sáp đánh áo, tập ong ;

— Bằng, ghế hiệu Thonet thiệt ;

— Những vật dụng như bồn cân vàng, thuốc súng, dầu sơn, đầu trong, Produits chimiques giây cui, giây cables, bồ máy phụng, bố làm áo, bố làm mui xe vẽo, xe hơi và nước hồi trước nhà.

Trại mộc

CỦA M. A. NGUYỄN-VĂN-BỀN
VÀ M. J. B. NGUYỄN-VĂN-TRONG
TẠI CHỢ THUDAUMOT

Gỗ đồng sẵn các mẫu bàn ghế mặt đá và điêm chân hay là trơn. Bàn ăn mặt đá, mặt gỗ liền, bàn 4 trụ một trụ mặt đá, bàn lầu ngoa sư-tử ; bàn lầu tứ-linh ; bàn rượu có nhiều kiểu, vàng mặt, vàng hai, vàng ba và vàng tư lằng gỗ, chưng tiện có điêm chân, tủ thờ, tủ chân, tủ trơn có nhiều kiểu, tủ áo, tủ kiên soi, một miếng hay là 2 miếng, ghế trắc theo đáng Thonet và có nhiều thứ khác nữa, ghế bán-nguyệt, bàn viết, bàn rửa mặt, ghế vành hố, mặt đá và mặt cây, làm theo kiểu kim thời, cây trắc, cẩm lai và gỗ toàn là cây danh mộc, thợ làm khéo lắc tinh xảo, không giá giỏi, có bán ghế bàn hàng bọnh hoặc bằng dầu và vàng vên cùng đồ tiện đủ thứ ; qui ông qui-bà muốn dùng các món kể ra đây xin gởi thơ và kiểu, thì tôi chắc hành đến tại trại tôi ở tại chợ Thudaumột đường Richaud sau dãy phố lầu, hoặc mua hay là đặt thì tôi sẵng lòng làm mau cho vừa ý qui-ông.

Chủ trại cẩn khải.

Ai muốn mua nón

Kính cáo cùng chư qui ông và qui bà đặng hay rằng tôi đã dời qua đường d'Adran môn bài số 110, kể từ ngày 1er Avril 1918, thì tôi đã dời qua đường d'Ormay môn bài số 65.

Xin qui ông và qui thầy nhằm lúc nhàn du, xin ghé tiệm tôi xem coi, thì tôi sẵng lòng tiếp rước.

NGUYỄN-VĂN-MIN
65, RUE D'ORMAY, 65 — SAIGON

HÃNG Etablissements Industriels

DE SAIGON
(VỐN 2.500.000 quan)
Phòng việc 5 đường Mac-mahon mốn bài 25 và 27
Trại thợ 5 Quai de la Marne Khánh-hội.

Hãng mới nhận là hãng bao thầu cho hãng cũ Bonnefoy, chuyên làm những gạch bông hằng xi-măn và chuyên sửa đủ các thứ máy như là MÁY XAY LÚA, MÁY ÉP DẦU VÀ MÁY XE.

Hãng mới nầy từ ngày [illegible] nghiệp hãng cũ Bonnefoy đã sắm thêm [illegible] dụng nhiều làm cho nên công việc [illegible] lại thêm giá rẻ.

Hãng mới cũng có bán và sửa xe hơi ; lại riêng lãnh làm đại-biểu cho các hiệu Hub-kỷ như :

Chandler, Buick, Cleveland, Chavrolet, và etc hiệu LANGSA như :

Grégoire, và Mathis.

Trưởng trong cõi nầy chẳng có hãng nào bán xe hơi giá rẻ như giá của bổn hãng định, vậy xin Lục-châu quí khách, khi nào muốn mua xe hơi nên hỏi cho biết giá của bổn hãng rồi sẽ đi mua.

Bổn hãng có trữ các thứ đồ cho nhà máy và bán đủ các thứ dầu nhớt để chạy máy ; lại cũng có bán MÁY XAY GẠO và MÁY XAY LÚA.

« Bổn hãng đã có đánh với người Annam trong từ nầy, lập ra từ năm 1873, lại cũng đặng lòng người Annam tin cậy.

Vậy bổn hãng kính xin Lục-châu qui khách, cứ bổn hiệu mà đến hay là tư thơ thương lượng mỗi khi qui khách cần mua gạch bông xi-man, xe hơi chạng đồ chi vô máy móc, hay là cỗ cần dùng khi đầu chi bổn hãng sẵng lòng trả lời liền và cũng cần lòng toàn tính cho đặng như ý qui khách.

Những người hút thuốc hút ống điếu hoặc hút thuốc vấn muốn khỏi bịnh thì hãy hút thuốc hiệu « Globe »

Có một mình hãng *Denis Frères* có trữ mà thôi

LỢI LỚN LẮM!!!

Nếu các ông muốn lo hậu về sau cho có lợi lớn.

Nên trở say cái vốn của mình

Lập hàng tàu đưa hành khách, chở hàng-hóa, giát ghe, đi khắp các miếng sông.

Xét hỏi tin tức và giá cả nơi xưởng đóng tàu riêng của hãng

Ông Ch. BARDON

Quai de la Marne SAIGON-KHANH-HOI

THUẬN-HÒA

MÔN BÀI 101 ĐƯỜNG CATINAT. — SAIGON

Hãng buôn bán đồ nhập cảng và xuất cảng vốn một triệu quan

HỎI NGƯỜI ANNAM !

Hãy ráng duy trì giùm cái hãng lớn của đồng-bang mới lập trước hết.

ÔNG CH. NGUYỄN-PHÚ-KHAI
LÀM ADMINISTRATEUR DÉLÉGUÉ

Một mình hãng nầy làm Đại-lý cho toàn cõi Đông-Pháp các hiệu hàng hóa sau nầy :

Rượu Sâm-banh hiệu	ROSELLE
Rượu Mousseux	» ANNAM
Rượu Cognac	» 7 NGOISAO
Rượu Rhum	» STELANE
Rượu Apéritif	» STICK

Máy máy hiệu J. B. LOUVET, hiệu xe máy in đỏ trong cuộc đua đua vòng cùng nước Pháp.

Xe hơi hiệu Langsa

PHILOS

hiệu nầy trong cuộc chiến tranh và đồng bước

Giường sắt, giường đồng có mông bán riêng các hàng giường nầy.

Thuốc điếu hiệu ICEDERG, MAGYAR-KASBAB, MARYLAND.

Màu sơn hiệu COLORIN — Màu sơn đồng dưới nước, hiệu NAPDINE

BÁN SỈ — BÁN LẺ

Mua trễ tiền hay là trả hằng giấy quốc-trái cũng đặng.

Giấy-bạc cho đờn-bà Annam dùng

Dầu thơm hiệu BULCI — Giấy đựng ống

Bồ trà cho người Annam dùng

Dầu Menthe và Menthol hiệu THUẬN-HÒA.

Thuốc men để dùng đem theo trong lúc hành trình.

Ống nhổ và đồ nhựt dụng bằng Aluminium.

NGƯỜI SĂN BẮN
NHƯ MUỐN BẮN CHO CHẮC CHẮN, BẮN XA VÀ CON THỊT PHẢI CHẾT LIỀN THÌ HÃY ĐẾN HÃNG

ông L. CAFFORT

DƯỜNG CATINAT
MÀ MUA SÚNG ĐỦ HIỆU KIỂU DƯƠNG THỜI Ở THÀNH
SAINT-ÉTIENNE
GỞI LẠI CÓ HƠN 1000 CÂY TRONG KHO

Nam-hồng-Phát

KHACH-LAU
Nº 204 et 206 Boulevard bonnad
ngan gare xe lửa nhỏ
Saigon, Cholon Gorap, gần chợ mới.

[illegible] phòng [illegible] hớt tóc, có [illegible] Annam và Langsa cũng có bán [illegible] vải, vân vân...

Nam-hồng-Phát.

Tân-soạn cổ tích

Chuyện nầy rất nhiều tích xưa, toàn là tích con thảo, tôi ở ăn, vợ trinh, chồng nghĩa, em thuận anh hoà, thật là hay lắm, đáng để nêu gương cho đời.

Giá mỗi cuốn là....0$20

Có gởi bán tại Báo-quán Nông-cổ Mín-đàm. Chư tôn ở xa muốn mua thì xin gởi thêm 4 chiếm về tiền con niêm định gởi sách lại cho chư tôn.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường, Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ. (scan từ microfilm của Đại Học Cornell).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường, Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ. Báo scan từ microfilm của Đại Học Cornell.

HÃNG

L. JACQUE & Cie

Nguyên khi trước là hãng { Band & Cie / C. Bandier & Cie / Graf de Laithacar & Cie / Graf Jacque & Cie

là hãng bán đồ đồng đồ sắt và các vật gia dụng sáng tạo trước hết tại Nam-kỳ. Những kho trữ hàng hóa của hãng nầy ở tại Saigon thì là lớn hơn các kho khác tại chân-thành; có trữ đủ các thứ hàng hóa. Trong mấy hàng lớn thì chỉ có một mình hãng L. JACQUE & Cie rán công chúa ở ra, một quyển mục-lục bằng tiếng Annam dùng để cho chư quí-khách của hãng xem cho tiện.

Đứng L. JACQUE & Cie làm đại-lý cho nhiều hiệu chế-tạo những hóa vật đã có danh thanh. Khiến là:

TU SAT BAUCHE

Đã có danh hơn 30 năm nay, bết thảy các ngân-hàng và các sở nhà nước đều dùng. Sự kiên cố của những tủ-sắt kỳ làm cho nó đáng nổi danh trong toàn cõi.

MÁY TẮM JACOB DELAFON

Có một mình thứ nầy đến bị hơi nóng thì cũng không rạn không nứt.

MÁY MAY GNOME ET RHÔN

Có một mình thứ máy nầy là máy của người L. ngua chế tạo thiệt là tiện dụng.

MAY TẦU GNOME ET RHONE

Máy nầy chắc chắn có tiếng, chế ra kiểu riêng đáng cho tàu nhỏ và đi ngang dòng, để đăng sở Tou-tác chạm mà đúng.

DẦU SPIDOLEINE

Dầu mà chế máy thì là tốt nhứt hạng và ít hao hớt, bên Pháp-quốc các xưởng lớn làm xe hơi đều dùng thứ dầu nầy.

BÀN GHẾ THONET

Những rất tiện và chắc chắn. Vân... vân...

Những là kiểu xin mười mục lục thì hãng L. JACQUE & Cie rất cho không. Trong hãng có đăng một sở riêng, sở ấy có người người Annam và Langsa thạo-thạo để lo về việc gởi hàng hóa và thơ từ cho bạn hàng ở trong Lục-châu. Ai là mới thơ lên cho hãng thì chuyển tin thơ xuống kể đó, hãng trả lời cho qui khách biết giá đồ muốn mua rành rẽ. Giá ấy tính hoàn tiền chở chuyển và tiền đóng thùng đăng mà gởi đó.

餅痧積

BÁNH CAM TÍCH

Tại nhà thuốc Nhựt-thiên-Đường. Ông lương-y Vi tế Sanh, chọn các thứ thượng dược-liệu mà bào chế ra như bánh, mùi ngon ngọt, để cho con nít ăn mấy các chứng cam-tích, sát trùng hay lắm.

Thường con nít hay có sanh trùng lãi, nước da vàng, ốm yếu, bụng nổi gân, xanh, đau bụng, làm biếng ăn, hoặc tiêu ra bọt;

Các chứng nói trên đây đều là bởi mang chứng cam-tích mà ra.

Vậy nên làm thứ bánh nầy để cho những con nít và người lớn ăn có ích lắm, có trùng lãi thì nó tiêu ra, như không có trùng lãi, mà thường ăn bánh nầy, mạnh tỳ-vị, da thịt càng tươi, nên ăn định lâu chừng nào, thì càng ngày càng mập.

Chư-vị có mua thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn Ông-phật, hiệu Nhựt-thiên-Đường, mới phải là thứ thiệt kẻo lầm thứ giả ăn vào thêm bịnh.

Giá { Mỗi gói mười bánh, 0$10 / Mỗi hộp 100 bánh: 6 00

TÂN TÂN HIỆP THANH

Nhãn hiệu có cấu chứng tại Tòa. — Marque déposée

Ở tại đường Viénot, số 40, ngan Chợ Saigon mới

HUỲNH-VĂN-NHƯNG, kê nghiệp,

Làm và bán đồ nữ-trang theo kiểu kiêm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng si n-kên (Nickel) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi nhờ gởi lập tức (Contre remboursement) nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-HƯNG, cẩn bạch.

Lời rao

Kính cùng lục-châu chư quí-quan cùng thân-bằng, quí-khách đặng rõ: vì chồng tôi tên là Huỳnh-khiêm (biệt danh là Hai Cái, đã thôi tôi hơn 2 năm nay rồi và đã có vợ khác rồi, cho nên vợ chồng tôi không biết nhau nữa. Vậy kể từ đây sắp sau như ai có chỗ tên nầy vay mượn hay là bao bọc cho và thì chịu lấy chớ tôi không biết đến nữa.

TÔ-THỊ-NGÂN, *Chủ tiệm*.
Vạng-Hiệp-*Lợi*, *tạch-Lát*.
CHOLON

Hà-cảnh-Lạc dit Bảy-Khoẻ

BIJOUTERIE — SOIERIE — MERCERIE
23, Rue Sohier — Saigon
Adresse télégraphique: 225

Tiệm bán đồ nữ-trang đủ kiểu thiệt tốt và khéo. Có bán đủ các thứ hàng tây, hàng Nhựt-bổn, hàng bắc và hàng Annam.

Chư qui khách mua đồ nữ-trang tại tiệm tôi thì khỏi sự làm vì đồ của tôi làm rất kỹ lưỡng.

Muốn cho khỏi sự hậu hoạn, chư qui vị khi mua đồ rồi nhờ thử vàng lại mà coi cho vừa ý và cần lại cho chắc chắn (tại tiệm có đủ thứ vàng, acide azotique, có cần tây, và cần Annam) Cùng phải lấy toa cho có hàng cơ đặng khỏi sự cai tay về sau.

Chủ-nhơn: Hà-cảnh-Lạc dit Bảy-Khoẻ
Cẩn khải.

Hễ tôi hút thuốc thì tôi cứ dùng giấy Hiệu **Le Nil** mà thôi.

ENTREPOT de VINHLONG

Nguyễn-thành-Điềm

IMPORTATION—EXPORTATION

Bán sỉ và bán lẻ

Hàng tạp hóa. Đồ hộp hiệu «Cassegrain» Bánh mì hộp hiệu «Lefèvre-Utile» Rượu chác và các thứ rượu mạnh hiệu tốt. Đồ tân chế theo kiểu kim thời: Dầu xham savon «Cadum», — Au chemises crêpe mà chế tạo riêng hiệu «La Mondiale».

Xe máy và đồ phụ tùng xe nhỏ. Vỏ xe hơi hiệu «Goodrich».

Ở Bắc-kỳ (Tonkin) có chi-nhánh thường hàng hóa sau nầy: Ban ghế kiểu «Thonet». Ghế Acch-du (Berceuses) Ghế có đi (Fauteuils) Giường (Couches) và đồ đồ phòng khách văn vân.

Rương đi tàu, nón, valises, đồ vật dùng theo cuộc ăn đường đồ bào kẻ và yên ngựa (buầy đeo bằng da thuộc).

Gia mục lớn các nơi. Cách gởi hàng coi mau lẹ lắm.

Nhanh-thành tại Vinhlong. Đường Salicette.

Tiệm ngành ở Bắc-kỳ: 90-92, Avenue Paul-Doumer Haiphong và 15 Rue du Coton đường hàng bông Hanoi.

THUỐC MỚI PHÁT MINH

Bổn đường đã nghe phen khảo-cứu nay mới phát minh thêm 2 thứ thuốc: *Hồng-bạch lợi-chứng*, trị bịnh kiết; *Ngũ-lâm Bạch-trược-hoàn*, trị bịnh lậu, và *Hoá-đàm Thuận-khí Chỉ-khái-tăng*, trị bịnh ho; hiệu nghiệm như thần, bà phát bá trúng.

Nhị-thiên-Đường, Chủ-nhơn cẩn khải

Nước màu nhuộm TÓC VÀ RÂU

Một cách mau lẹ hiệu **D. RICHARDS**

Nước màu nầy tốt nhứt, chấm một chút thì thấy tóc rẫu đổi ra màu

Đỏ đẹt. — Đỏ sậm. — Hay là đen huyền

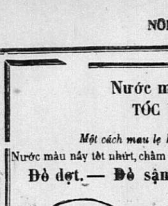

Theo ý mình muốn. Mà màu nhuộm cũng như là *tự nhiên*. Hễ dùng thì thấy hiệu nghiệm đã đều tốt mà chẳng hề phải lột. Dùng nước màu nầy rất tiện, không nóng tóc, mà làm cho tóc mềm, mướt và không rụng được.

HÃNG A SEGUIN
Rue de Moulis
Môn bài số 153 tại BORDEAUX *có trữ bán.*

TIỆM CƯA ANNAM

Cáo bạch

Kính lời cùng chư quân tử đặng hay tôi có lập tiệm cưa cây đặt hiệu là Nam-hồa-Phát tại làng An-thái-đông, lộng Phong phú, quận Cầu-kê, có cưa bản đủ cỡ sẵn cây làm đồ mộc và đóng ghế đủ kiểu, theo kiểu kiêm thời rất khéo, và cây bề làm ghe, có bản dầy, trong tiệm có trữ hàng tợ lựa hàng thu và hàng bắc đủ bề tây, và đồ cần Hà nội nối tắc it điều là có bán đồ đồ cần đóng trong nhà, chi xin chư ông mở lòng cố cập giúp bọn đồng ban cho nên việc thì tôi cám đội ơn người, còn mấy ông muốn cầu đóng đặt mẫu chi hoặc mua món chi xin gởi thơ thương nghị thì tôi hằng lòng tôi làm lấp tức và khi tôi chịu làm mướn chi chớ lòng thì tôi rõ ràng sức làm cho vừa lòng đẹp ý các nghi.

Le Propriétaire de scierie,
HUỲNH-VĂN-GIAI
Cựu hội-đồng kinh khẩu.

TIỆM

Bán Sơn-thủy rất tốt

của M. VÕ-THÀNH-LONG
(*tại Lái-thiêu*)

Kính cùng liệc-vị, và qui ông qui bà đặng rõ: tôi có bán đồ sơn-thủy không tiếm mòn chi, và đồ tốt hơn chinh thập hội, như ông nào ở xa muốn mua, xin nói cách sơn-thủy làm sao, thì hãy là treo chơi theo cách kiểm thời, thì tiệm tôi làm y như lời các ông muốn, và có 10 mấy chiếc ghe chở đi bán các nơi trong Lục-tỉnh, như sơn-thủy của người Annam nào bán mà có miếng giấy nhỏ hiệu của tôi trên đây là đồ tôi bơn lắc, vậy mà qui ông qui bà cũng đăng-tang trong Lục-tỉnh có đúng (tableau) sơn-thủy tốt và vẻ khéo cũng lâu phải thì xin gởi thơ đến tôi và đồ chỗ ở cho kỹ càng thì có ghe tôi chở đến cho, bất kỳ là mua nhiều ít thì tôi cũng đăng lòng đem tôi bán bạnh cho như qui ông qui bà có lòng hào hiệp trường lấy đồng-bào mà mua giúp cùng nhau cho nên việc vậy mới khỏi mua của china tôi rất thảm cám qui ông qui bà lắm lắm!! Hạt Tân-an tại chợ Thủ-Thừa cũng có một tiệm ở phánh bán đồ, thứ kiểu Sơn-Thủy và ý giá như tiệm-cái vậy, xin qui-ông chiếu cố thì tôi lấy làm bán hạnh chẳng chán.

Võ-thành-Long, Ân khải

Đám tiệc muốn cho vui thì phải có rượu bọt hiệu **Tisane Marquis de Bergey** demi sec.

Có một mình hãng **Denis Frères** có trữ mà thôi.

Kim-sá-bổ huờn của NHỰT-THIÊN-ĐƯỜNG là một thứ thuốc rất bổ guon-khí.

Hộp quẹt Bên Thủy

Hãng Denis-Frères có trữ

Lục-Tính Khách-Lâu

Số 84-92, đường Espagne
SAIGON

Lành Annam làm tại Bắc-kỳ giá rẻ và CHẮC TỐT hơn lành ngoại bang. Bán sỉ và bán lẻ tại tiệm.

NỮ-CÔNG-THẠNH
Góc chợ mới Saigon đường Espagne số 82.

Chư vị ở xa xin gởi thơ đến mà hỏi kiểu.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán xe đủ thứ trong đường Lare, môn bài 99 và 101
(Bắc-lộ) Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi đóng đủ kiểu xe như là: Xe mui, xe lại hành, xe kiệu, xe kéo cũng có bán các thứ xe cũ sửa. Tại chắc chắn; có bán đủ xe đã bền, giá xe cao-su bằng cây giá-tỉ bền lắm cao-su đặt đề trong hành, kiểu đóng tây, đã bền lắm xe đóc chắc và xe vững mà không đa dạng hại tiếng, hình đề thấp đóng bền đã tiện xe xem xe và sửa xe.

-Cần xin qui khách có đến [illegible] tại tiệm tôi mà khi trước [illegible] làm, sau có cần đóng mới [illegible] xin qui khách ở xa muốn gởi thư [illegible] giá rẻ thì thấy hãng hãng.

Cần thì cũng có gởi [illegible] là đến xe, hành cao-su giá-tỉ, đề bán [illegible] Thái-bình trước vậy gởi [illegible] Lục-tỉnh-lân, xe đã, đóng [illegible].

TRẦN-VĂN-HIỆP cẩn khải.

Maison Au-phong

Bijouteries, de soieries Chinoises et du Tonkin

Cochinchine — Cao-Hình

Hiệu tiệm Au-phong ở tại chợ Cao-Hình có bán đồ đồ nữ-trang theo kiểu kiểu thời, chuyên nhuộm hàng đen, đã hơn 7 năm ấy, đặng nhiều qui-khách ở lục-châu khen ngợi, mọc-đích của hiệu đó là ấy thế! thì cần thân, qui-khách ở xa gởi thư đến, cũng như hiệu đến tại hiệu hiệu vậy. Con hiệu-hàng kể sơ lược như sau đây:

Đồ cần thứ hàng tơ lụa Tàu, như là: lĩnh, nhiễu, vân, xuyến, minh-đoạn, minh-trước, chân-thái lụa-soan cùng-xá, hàng trắng, các thứ mầu nhiều nhuộm đen thật thâm đặc lắng, vì sang có thể nhuộm khéo và chân thì, nên hàng đen của hiệu nhà chẳng không phai, hàng trở cũng có nhận hàng Bắc tại Hà-nội như là lương, thái, hàng, quế, vân, lượt, lụa vân vân... Cùng là hàng vuông tại Quy-Nhơn đó.

Như qui khách muốn mua vật chi, xin gởi thơ ngày, thì bản hiệu gởi lại kỹ-lưỡng chẳng phải như làng qui-khách, như vị nào muốn mua chiếc mà nên lại, thì bản hiệu tính giá nhẹ, mười khi gởi trước cũng trả-tiền, hàng gởi contre remboursement.

Cao-lãnh: NGUYỄN-XUÂN-TRƯỚC
Cẩn bạch.

AU CHIC SAIGONNAIS

PHILIPPE QUỚI, PROPRIÉTAIRE
93, Boulevard Charner, Saigon

Articles de Paris et Singapour de 1er Marque

Tại tiệm chụp hình của M. I. Philippe có mở ra thêm một cửa hàng để bán những đồ gần cũng cho mấy ông mấy thầy, là: Giày, vớ, nón, áo-dầu-thơm, etc. đồ mua tại hàng chánh bên Thành Paris và Singapour chế qua nên tiệm tôi bán đặng nhẹ giá hơn mấy tiệm khác, xin qui ông qui thầy có lòng chiếu cố cho cửa hàng tôi đặng tấn phát thì tôi hết lòng tạ ơn.

Philippe Quới
Ex-sténo-Dactylographe de la Banque de l'Indochine.

Tiệm khắc con dấu

LÀM THIẾT KỸ — GRAVEURS SUR METAUX — T. D. BÌNH — GRAVEUR — SAIGON — VÀ ĐỒNG LÁM

Kính trình cùng qui-khách đặng rõ, tiệm tôi trước ở số nhà 85 cửa đường Catinat và số 130 đường Pellerin, thì công nghệ của tôi đã thạnh hành bấy lâu nay, cũng nhờ ơn lực châu chư quân tử chiếu cố.

Nay tôi đã dọn lại số 96 cửa đường Pellerin, vẫn chuyên nghề khắc con dấu đồng, cao su, bản đồng, bản đá chim thạch đề mộ, có bản đủ các thứ dấu ở bên Tây gởi lại, như là: Dateure numéroteur, Foiteur, compoteur etc., và có bản đồ phụ tùng theo cuộc con dấu, giá rẻ đồ tốt mà làm mau có in Catologue để gởi cho các qui-khách, nếu qui-khách muốn cần dùng kiểu nào, thì xin gởi thơ cho tôi lấy Catologue lựa kiểu mà dùng tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các qui-khách.

Trần-duy-Bình
Graveur 96 Rue Pellerin Saigon

Tiệm bán đồ nữ-trang

HIỆU HÀM-HẠNH
Số 14 đường Testard Cholon

Tại tiệm tôi có bán đồ nữ-trang, đủ kiểu đã cách tiến đặng theo lối kim-thời, như là: Kiểu chạm, vàng vòng, chuỗi bột bông-tai, giây-chuyền, cà-rà, neo, ruyền và mề-đai coi chắc và khéo lạ vô cùng.

Có thêm khéo-léo tăng tiệm, ai muốn đặt kiểu mà cần gấp lắm đã mau mà lại khéo cùng là vững hàng Tàu, hàng Bắc, và ruyền-hàn, nhiều vân, nhẹ, rẻ và tốt thường hàng.

Kính xin mấy bà mấy cô rộng lòng chiếu cố, tôi rất thảm cám thạnh tình.

Đỗ-văn-Tỉ cẩn khải.

Thuốc điếu «Cigarettes Dejean» của hãng Thuận-hoà ở đường Catinat số 101 là một thứ thuốc ngon nhứt, khói thơm vị ngát, khoẻ khoắn tinh-thần.

Mới tại Nam-kỳ một thứ rượu **Vieille Eau de Vie** làm ra tại Đại-Pháp hiệu là "BACCHUS".

Không có thứ rượu nào bì kịp.
Một mình hãng **Denis Frères** có bán thôi.

Rượu **Eau de vie Dejean** thơm mà lại ngon. Ai uống cũng đều ưa.

Có một mình hãng **Denis Frères** có trữ mà thôi.

PHNOM-PENH-BAZAR
«TRƯƠNG-XUÂN»
LÝ-HỮU-ĐỨC
25-26-27, Quai Piquet (Phom-Penh)

Giá bán sỉ.

— Giấy viết thơ gạch hàng vuôn, tờ 26i 0m215×0.135 mỗi xấp 100 ô — 12 xấp	4$20
— id. — 0m21×0.135-12 xấp	3.20
— Bao thơ vàng nº 105, thứ thường dòng, chàng mỏng — 1 ngàn	2.80
— Bao bố trắng, thứ thường — 12 cái	3.50
— Quạt giấy, cán cây, sơn-thủy, có bông hoa-hoè và 05 mầu, 12 cái	1.50
— Hộp đựng thuốc điếu, giấy bạc, có bông nổi — 12 cái	8.40
— Crème cirage đánh giày đen, vàng — 12 hộp	4.00
— Savon thơm «Violette» — 12 cục	2.10
— Savon thơm «Héliotrope» — 12 cục	1.85

Gửi contre remboursement.

Thuốc hút thơm ngon

Thuốc hút thơm ngon của hãng Thuận-hoà ở đường Catinat số 101 là một thứ thuốc ngon nhứt, khói thơm vị ngát, khoẻ khoắn tinh-thần.

Lời dặn cần kíp

CÙNG NHỮNG NGƯỜI TRẮNG THUỐC

Hôm qua tôi có đi về Cholon thăm Mr. Trương-văn-Bền là người làm đầu lớn đóng máy, thì tôi có thấy hàng bán bánh đều tốt và giá thiệt rẻ.

Hàng bánh bánh đầu đầu phòng kêu là Bánh-pền mỗi là 50 kilos giá.... 2$60
Bánh đầu Hội Đồng..... 1.90
Bánh đầu Hồng Gon..... 2.40
Bánh đầu Hồng đầu đủ tia..... 2.50

Vậy mấy anh thuốc cũng nên tới đó [illegible] mà giúp đồng-bào [illegible] lại khỏi sự [illegible] thiên nhơn nhân tiền của khách vậy.

Nhà M. Bền [illegible] Trung đông-Bền [illegible] số 40, thành [illegible]

Hãy tới tại Nam-kỳ một thứ rượu **Vieille Eau de Vie** làm ra tại Đại-Pháp hiệu là "BACCHUS".

Không có thứ rượu nào bì kịp.
Một mình hãng **Denis Frères** có bán thôi.

Trại mộc, chạm và cẩn, hiệu là:

« Michel NGUYỄN-HIỆP-HOÀ »

Tại Lái-thiêu, đường ra Công-xi-heo (Abattoir)

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là: Bàn ăn [illegible] hay là tròn; Bàn ăn mặc đá tròn kê thành hay không; Bàn ăn mặc gỗ lên, bàn lên 4 trụ; trụ, mặc đá hay là mặc cây liền, Bàn lầu; Bàn khách (pour salon) Bàn rượu (Tables d'apparitif) có nhiều kiểu; Vàng một, hai ba, chơn tiện có điểm; Tủ thờ cẩn hay là tròn, có nhiều kiểu; Tủ áo; Tủ rượu (buffet desserte ou étagère) Tủ kiền để sách (bibliothèque) Tủ kiền soi, 1 hay là 2 miệng; Giá nón, áo, dù (Ports paraplui ou chapeau) Trụ để kiêng (colonne) ghế ngồi (banquette) hay là kiểu khác, có nhiều thứ: Ghế bàn nguyệt; Bàn viết; Bàn rửa mặt; Vàng ngồi mặc bằng đá tráng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kim-thời, bằng cây Trắc, cẩm-lai, gỗ, toàn là danh-mộc; thợ làm khéo-léo tinh-xảo, không giá đôi.

Xin qui-ông có muốn dùng các món kể trên đây, hoặc theo ý, thì gởi thơ và kiểu, cùng là thân-hành đến tại Trại tôi, ở Lái-thiêu, đường ra công-xi heo (Abattoir) hoặc mua hay là đặt, thì tôi sẵng lòng làm mau và kỹ-lưỡng cho vừa ý qui-ông.

CHỦ-TRẠI cẩn khải.

TIỆM MAY VÀ ĐÓNG GIÀY

của người Annam lập, chủ tiệm

LÊ-VĂN-BỀN, kê nghiệp cho nhà Phú-Toàn

Ở đường Amiral Courbet, số nhà 17 và 19, Saigon

Saigon Imp. Commerciale C. ARDIN

Tirage 1.800 exemplaire

Le Directeur Gérant: NGUYỄN-GHÁNH-SÁT

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường, Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ. Báo scan từ microfilm của Đại Học Cornell.